

Jó Pajtás

2016. III. 10.

70. évf., 8. szám

Vörös Fanni budapesti tanuló rajza

Petőfi és '48 emlékezete

Mondták már, hogy csúnyán ırsz?

Virágzik a téltemető

Balszerencsés, aki balkezes?

Ára 50 dinár

Petőfi és '48 emlékezete

Egy évvel ezelőtt, március idusán, az 1848/49-es szabadságharc főbb eseményeit taglaltuk, azt megelőzően Kossuth Lajos alakjával foglalkoztunk. Idén Petőfi került előtérbe (mai számunkban több helyen is felbukkan), aki kétségtelenül a legnépszerűbb alakja a vesztes forradalomnak, mely mégis oly mélyen beásta magát a tudatunkba. Hogy miért vált március 15-e a magyar szabadság ünnepévé, még akkor is ha másfél évvel később Vi-

9. Nemzeti Bank.

10. A katonaság esküdjön meg az alkotmányra, a magyar katonákat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.

11. A politikai statusfogyók szabadon bocsáttassanak.

12. Unió, vagyis Erdélynek Magyarországgal egyesítése.

* A Nemzeti Múzeum előtt nagygyűlést tartottak.

Gyülekezés a Pilvaxban

lágosnál le kellett tenni a fegyvert, és rengeteg ember életét vesztette? Talán legtöbben egyetértenek velem, ha azt mondom, azért, mert a szabadság gondolatának felvillanása olyan összetartást, egységet, bátorságot váltott ki a népből, mint korábban – és talán később se, ha nem számítjuk 1956-ot – soha.

Mit jelent az idus szó?

Az idus szó a hónap közepét jelenti. Az etruszk iduare és a latin dividere szóból származik, azt jelenti: kettéosztani. Március idusa azért kapott kiemelt szerepet, mert ezen a napon ölték meg Julius Caesart. A mai szóhasználatban már csak a szabadságharc kapcsán használjuk ezt a szót. Ha azt mondjuk: március idusa, akkor az nem csak 15-ét jelenti, hanem a szabadságharc kitörését is.

Mi történt március 15-én, miután a bécsi forradalom hírére a pesti fiatalok a cselekvés útjára léptek? Reggel a Pilvax kávéházból indultak el történelmi útjukra.

* Először az egyetemeket járták végig.

* Lefoglalták a Landerer és Heckenast nyomdájának egyik gépét, majd kinyomtatták a Nemzeti dalt és a tizenkét pontot:

1. Kívánjuk a sajtó szabadságát, a cenzúra eltörlését.
2. Felelős minisztérium Buda-Pesten.
3. Évenkénti országgyűlést Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget, polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrsereg.
6. Közös teherviselés, képviselő egyenlőség alapján.
7. Urbéri viszonyok megszüntetése.
8. Esküdtszék.

Kurokawa Ayumi mai szemmel így látja a 12 pontot (Devian Art)

* A pesti városháza elé vonultak, és a városi tanáccsal elfogadtatták a tizenkét pontot. Így a petíció mint Pest város követelése mehetett Pozsonyba.

* A tömeg Budára vonult, hogy a Helytartótanács engedje szabadon a sajtóvétség miatt fogva tartott Táncsics Mihályt (született Mihajlo Stančić) és engedélyezze a Nemzetőrség szervezését.

* Táncsicsot lelkes diadalmenet kísérte Pestre.

* Este a Nemzeti Színház díszelőadást tartott.

1848/49 filmen

Ha alkalmad lesz, ne hagyj ki, nézd meg az 1848/49-es szabadságharcot filmen:

80 huszár
A kőszívű ember fiai
Föltámadott a tenger

Szuhanics Albert Azon a hajnalon...

Azon a hajnalon valami feltámadt, kósza szél suttogott tavaszi imákat. Szabadság kapuja kitarult előttünk, hittük, hogy szolganép nem lesz már belőlünk!

Azon a reggelen márciusi ifjak, szabadság mámoros poharából ittak. Hol nemzet, s a haza érdeke az első, örömkönnyet sírt a márciusi felhő.

Azon a szép napon szorgos nyomdászkezek tizenkét pontot és Nemzeti dalt szedtek. Kiszabadult Táncsics, forrong a pesti nép, múzeum lépcsőjén zeng új, tüzes beszéd!

Petőfi szavalja a Nemzeti dalát, küldöttség is indul, nem adjuk mi alább! Bécsnek büszke vára megremeg előttünk, halhatatlan hősök válnak ma belőlünk!

Azon a szép napon megtörtént, mit vártunk, szabadság virága nyílt ki minálunk. illatát tavaszi szelek vitték messze, térben és időben távol... végtelenbe!

Lobogjon a zászló, virítson kokárda, hadd legyen sorsunknak jobbra fordulása! Magyarok Istene, fohászunk hozzád száll, panaszos terhével, mint egy fáradt madár...

(Debrecen, 2012. március 11.)

Várjuk munkáitokat a rajzpályázatra

Képzőművészeti pályázatunkra április végéig várjuk jelentkezéseket. Olyan rajzokat, bármilyen képzőművészeti technikával készülő alkotásokat várunk, melyek a szülőföld témájára készültek, hiszen a pályázat témája: Ez az én szülőföldem.

Ábrázolni kell azt az életteret, melybe beleszülettetek, és melyet feltehetően szerettek. Ez lehet a szobátok, a házatok, a falatok, városotok jellemző, és számotokra meghatározó helye, vagy bármi, ami eszetekbe jut annak a szónak a hallatán: szülőföld. Hisszük, hogy nem nehéz a feladat, és idő is lesz bőven a kidolgozásra és beküldésre.

Az alkotások közül szakmabeliek nevezik meg az öt-tíz legsikeresebbet, és azok szerzőit megjutalmazzuk A magyar festészet mesterei című könyvsorozat egy-egy kötetével, melyet a budapesti Kossuth Kiadó és a Magyar Nemzeti Galéria közösen adott ki.

Címünk: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, és jopajtas.szerk@magyarszo.com. A borítékra kérjük feltüntetni: Rajzpályázat, valamint adataitokat: név, lakcím helységnévvvel, irányítószámmal, iskola, osztály.

Németh István

Petőfi egy szerbiai kaszárnyában

Ötven őszén, amidőn bevonultam a Jugoszláv Néphadseregbe, az akkor még kötelező fog- és cipőkefe mellé egyetlen könyvet csomagoltam be: Petőfi Sándor összes költeményeit. Vihettem volna magammal más köteteket is, de gondoltam, útravalónak, szellemi tápláléknak elegendő lesz a Petőfi összes. Miként hosszú zarándokútra a Biblia. A világ legtermészetesebb dolgaként fogtam fel, hogy Petőfit bárhová, még a Jugoszláv Néphadseregbe is magammal vihetem. Emiatt semmi bántódásom nem eshet. Hiszen Petőfi az egész világ megbecsülését élvezi, csakis jó útvélvel lehet számomra.

Semmi gátló körülmény nem akadályozott meg tehát abban, hogy a szürkére festett katonaládába ne csomagoljam be hadseregbe való indulásom előestéjén Petőfi Sándor összes költeményeit. Egy régi, múlt századi, már jócskán leveleire hullott, illusztrált kiadásról volt szó. Most egy vak lóért nem adnám, ha újra a kezembe, a tulajdonomba kerülne az a könyv. A Duna utcai híres könyvrestaurátorral bőrbbe kötteném. De valahol örökre elkallódott. Miként az éveink.

Amidőn Valjevo felé vitt a katonavonat, nem gondoltam volna, hogy a Petőfi-kötet nem csupán nekem lesz majd egyetlen zsolttáros könyvem a rideg kaszárnyában, hanem mindazon leendő bajtársaimé is, akik velem együtt magyarként kerülnek a laktanyaiba, sőt akad majd közöttük egy magyarul tudó bolgár fiú is Sándoregyházáról, meg egy itt rekedt verseci sváb legény, aki, nem emlékszem már rá, a szerb szavakat ejtette-e bájos svábossággal, vagy a magyart is, de a fölolvásásaimon maga is részt vett, vagyis velünk, magyarokkal tartott a kaszárnyai élet szabad óráiban.

Mert – fölolvásó lettem. Volt a kaszárnyában más fölolvásás is, a mindennapi, a kötelező, amikor az aznapi sajtó legfontosabb cikkeit ismertették a „bőséges”, „zsíros” ebédttől elpilledt bakákkal.

Jómagam ezzel szemben szabad időben a kaszárnya szélvédett zugaiban a „magyarjaimnak” Petőfi-verseket olvastam fel. Ha már magamnak olvastam azt a könyvet, nem olvassam magamban, nyissam ki a szám, hadd hallják ők is a verseket! Hát aztán így is történt. Amidőn egy-egy vers vagy versszakasz végén fölemeltem a tekintetem a könyvből, boldogan tapasztaltam, hogyan csüngnek mindnyájan az ajkamon keresztül megszólaló költőn. A nevével már persze mindenki találkozott odahaza vagy az iskolában, hallott róla még a nálunknál jóval idősebb verseci sváb legény is, bizonyára olyikuk egyik-másik ver-

sét is tudta, ismerte, most mindegyik még úgy itta minden szavát, mintha maga a Csoda szólalt volna meg általa. Vagyis öröm volt nekik fölolvadni. Alig várták és vártam magam is a szabad időt, hogy a kaszárnya zajától félrevonuljunk Petőfizni.

Egyszer azonban valakinek szemet szúrt ez a mi gyülekezetünk. Az éber katona kötelességéhez híven jelentette is tüstént a századparancsnoknak.

Ez a századparancsnok nem csupán ettől fogva, már ezelőtt is számomra egy igen rokonszenves, valahol a nyugdíjkorhatár előtt álló szikár, túl szigorúnak mutatkozó, de valójában katonának inkább talán csak megtűrt, lágy szívű, túlságosan elnéző, megbocsátásra hajlamos öregúr volt.

Nála kellett jelentkeznem raportra, azaz kihallgatásra.

Akkor már volt vele egy „konfliktusom”. Nanulában, azaz fapapucsban sétafikáltam éppen, amikor megpillantottam a kaszárnyaudvaron, s magához parancsolt. Természetesen díszlépést verve közeledtem felé. Fapapucsban. Az olvasó fantáziájára bízom, milyen katonás lehettem. Feltételezem, hogy az öregúr is, hallgatva a nanula csattogását, látva komikusan merev tartásomat (uraim, nem lehet fapapucsban díszlépést verni!) magában jót mulatott. Épp ezért többször is visszakozt parancsolt, többször is megismételtette velem a díszlépésben való színe elé járulását. Végül rám reccsent: mért járkálók én a körlet te-

rületén, a kaszárnyaudvarban fapapucsban?! Százados elvtársnak jelentem, ezért és ezért. Mert épp a konyhát mossuk fel.

Nála kellett hát jelentkeznem a kitűzött időben. A bakancsomat kiglancoltam, a derekszíjamat a derekamon meghúztam, a katonablúzom nyakát begomboltam, majd bekopogtattam a századiroda ajtaján. A bokámat, azaz a bakancssarkakat összeütve szalutáltam. Százados elvtárs, vojnik ez és ez, parancsára jelentkeztem!

Mert most csakugyan komoly dologról volt szó, hát nem jártam velem a bolondját, hanem azon nyomban, nagyon komoly ábrázattal vattalóra fogott. Miért különülünk mi el, néhányan, magyarok, amikor tudnom kellene, de ha nem tudnám, majd megtanít rá, hogy a Jugoszláv Néphadsereg a testvériség-egység eszméjének kovásza s egyszersmind kovácsa! Mindezt és még ennél is többet nem ilyen cikornyás nyelven rivallta rám, hanem egyszerűen, keményen s ezúttal valóban nagyon komolyan. Eldadogtam a már az idő szerint is csapnivaló szerb nyelvtudásommal, hogy én nem azért vonulok félre a „magyarjaimmal” (az a százados elvtárs kifejezése volt), hogy megbontsuk a Jugoszláv Néphadsereg egységét, azért keresünk magunknak szabad időben egy csendes zugot a laktanyaudvaron, mert csak ilyen körülmények között lehet verseket fölolvadni.

– Verseket? Milyen verseket? Kinek a verseit? – pattogtak még mindig vérfagyasztó komolysággal a szavak.

– Petőfi Sándor verseit, százados elvtárs.

Embent úgy megkönnyebbülni még nem láttam. Mintha nem is az én, hanem az ő felmentő ítéletét hallotta volna. Látszott rajta, a legkisebb gyanakvás és kételey nélkül elhiszi, amit mondok. Miközben újra azzá a kedves nagyapává változott, aki ugyan továbbra is szigorúnak szeretne látszani az unokája előtt, de a szíve már kiengesztelődött.

Szerencsére, szerencsémre tudhatott annyit Petőfi Sándorról, hogy ezekkel a katonás pattogó szavakkal bocsátott el:

– Takarodj előlem! De szabad időtökben ezentúl is nyugodtan olvasd csak azokat a verseket a magyarjaidnak!

Valahol, valamikor szót ejtettem már erről. Most, a költő születésének 193. évfordulóján – amikor ez az írás papírra került –, levélként szerettem volna elküldeni neki. Hogy látva lássad, Sándor, abból a síri világból, ha egyáltalán megérkezél oda, látva lásd a Fényt, amely pusztíthatatlan lényed – jelével – és szikrázó költészeted idefenn beragyogja.

Mit kínál a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium?

Gimnáziumba általában azok a kitűnő tanulók iratkoznak be, akik a nyolcadik osztályban még nem tudják eldönteni, milyen pályát válasszanak, vagy biztosak abban, hogy a középiskolai tanulmányaik elvégzése után egyetemre fognak menni. Ha elvégzed, bármelyik egyetemre felvételt nyersz, meg általános műveltséget szerzel.

A zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumba a tehetséges matematikusok és képzőművészek iratkozhatnak be.

Az iskolát nemrég két tanár, **Szórád Endre** kémia és **Esztelecki Péter** informatika szakos tanár mutatta be az óbecsei Than Emlékházban a pályaválasztóknak. A kivetítéssel egybekötött előadás nagyon hasznos volt a nyolcadikosoknak, megtudták ugyanis, hogy milyen tantárgyak vannak a gimnáziumban, az informatikát, matematikát emelt óraszámú tartják, a képzőművészek pedig megismerkedhetnek a rajzolással, festéssel és a szobrászattal. Sikerélményük van az ide járó tanulóknak, az iskola ugyanis megszervezi a versenyeket, úgyhogy jártak már Brüsszelben, Temesváron, és más helyeken is. Emellett jutalomkirándulásokon vehetnek részt.

Szórád tanár úr kémiai kísérletei elnyerték a közönség tetszését. Volt ott villámlás a kémcsőben, „lángolt” a tanár úr keze, az ezer dináros, a törölköző. Hogy ez nem szemfényvesztés volt, a tanár úr megmagyarázta, hogy az alkoholos vízbe mártott dolgok, ha meggyújtják, azért nem égnek el, mert a víz hűt, az alkohol pedig ég. Még a kémcsőben „ugató kutya” is hallható volt. Azt hiszem, aki ebbe az iskolába iratkozik, nagyon is szeretni fogja a kémiát.

Hogy hogyan találták föl magukat az elsős bolyaisok, elmeséli nekünk az óbecsei **Kéringor Dorina** és a magyarkanizsai **Nyilas Orsolya**.

– Tavaly ilyenkor fölkészítő órákra jártam Zentára – emlékezik vissza Dorina –, s ez so-

A közönség, a nyolcadikosok

kat segített abban, hogy sikeresen fölveteliztem. Délelőtt megyünk iskolába, bátran fordulhatunk a tanárainkhoz, mert segítőkészek. Most épp matekversenyre készülök.

– Én a kollégium előnyeire hívnám fel a figyelmet – halljuk Orsolyától –, ugyanis a gimnázium harmadik emeletén van, s elég öt perccel előbb fölkelni, máris az iskolában vagyok. Úgy élünk mi ott, mint egy nagy család. Ha valamit nem értek, vagy nem tudom a házi feladatot megoldani, az idősebb diákok segítenek. Ha valamit elfelejtek, csak fölszaladok a szobánkba.

Hogy a nyolcadikosoknak megtetszett-e az iskola, elmondja **Bagi Natália** és **Varnyú Kinga**.

Nati nevével már találkozhattatok a Jó Pajtásban, hiszen több szavalóverseny győztese. Biztosan elnyerte tetszését az előadás, főleg a kísérletek, ugyanis asszisztált is a tanár úrnak.

– Én nem szeretnék ebbe az iskolába járni, mivel nem vagyok jó matematikából. A képzőművészetet viszont szeretem, de nem annyira, hogy azzal foglalkozzam később. Újvidéken az egészségügyi középiskolában folytatom a tanulmányaimat. Utána talán kémiával foglalkoznék vagy színésszel. Az előadás viszont nagyon tetszett, főleg, hogy kísérleteztek is. Nagyon örülök, hogy az egyik kísérletnél segíthettem.

Kingának az előadásnak főleg az a része tetszett, mikor a kémiatanár kísérleteket mutatott be, nem kevésbé az, hogy betekintést nyert az iskola és a kollégium működésébe.

Még annyit elmondunk, hogy az iskola honlapján értesítik a nyolcadikosokat, mikor milyen fölkészítő órát tartanak.

Koncz Erzsébet

A tanár keze lángol

Nati segítkezik

A legfiatalabb focisták vajdasági tornája

Kétnapos labdarúgótornát szerveztek Vajdaság legfiatalabb labdarúgói számára az óbecsei Đorđe Predin Badža Sportközpontban. A torna házigazdája a Bečej 2008 nevű labdarúgó-iskola volt. Összesen 22 csapat mérte össze erejét. Az első nap a labdarúgó-iskolák 2004-es nemzedékének játékosai, másnap pedig a 2007-es generáció játszott. A házigazda óbecseiek mellett többek között Szenttamásról, Verbászról, Nagybecskerekéről, Járekról, Csúrogról és Temerinből érkeztek focisták. Első helyen a temerini One Team csapata végzett, a másodikokon pedig a szenttamásiak. Felvételünkön is ők láthatók: **Luka Milanović, Jovan Maksimov, Luka Bír, Szelesi Donald, Aleksandar Kovačević, Luka Kisutcai, Nagy Hunor, Pelle Dániel, Kis Bálint, Strahinja Jakovljević és Uroš Madžgalj.** A verseny legjobb labdarúgója címet Aleksandar Kovačević, a Srbobran Labdarúgó Klub egyik legfiatalabb focistája érdemelte ki.

A szeretet előbb volt, mint a világ

Gyerekekről és gyerekekhez szóló kötetet jelentetett meg Ferenc pápa katolikus egyházfő. A szeretet előbb volt, mint a világ címmel. A könyvben összesen 31 kérdés és válasz szerepel. Egy 8 éves kenyai kislány például azt szeretné megtudni, vajon Jézus hogyan járt a vízen. Egy 10 éves szír kislány pedig arra kíváncsi, hogy vajon a világ megint olyan lesz-e, mint régen volt.

A kötethez 26 országból összesen 259 levél érkezett, ezek közül választották ki azokat, amelyeket Ferenc pápa egy személyes inter-

júban válaszolt meg. Elmondása szerint nehéz kérdések voltak, ugyanakkor nagyszerű érzés volt felelni rájuk. A 11 országból kiválasztott gyerekek találkozhattak is a pápával, aki ajándékkal köszönte meg a látogatást: a gyerekek Jézus babát kaptak és egy példányt a közösen írt könyvből, amelyhez az illusztrációkat is a gyerekek készítették. A látogatás alkalmával a pápa több nyelven köszöntötte a meghívott 14 gyermeket, akik egy nagy öleléssel üdvözölték őt. (MTI)

Versenyek után és előtt a palicsiak

Megtartották az iskolai fordulókat magyar nyelvből a palicsi Miroslov Antić iskola tanulói. A következő tanulók vehetnek részt március 19-én Csantavéren a községi versenyen – ötödikesek: **Arnold Zsófia, B. Varga Zsófia és Nyers Bakó Ramóna**, hatodikosok: **Bosznai Lilianna, Rind Roland**, hetedikesek: **Bognár Emese, B. Varga Boglárka**, valamint a nyolcadikosok közül: **Bózsó Szintia és Róka Hargita**. A Simonyi Zsigmond helyesírási verseny szabadkai fordulójára március 18-án kerül sor: **Kőműves Emese és Omerovity Imola** képviseli az ötödikeseket.

A palicsi iskola volt az idén is a házigazdája a községi matematikaversenynek, melyen több mint 400 tanuló vett részt a szabadkai iskolákból.

Az iskola zsibongójában **Tóth Gabriella** igazgatónő üdvözlő szavai után **Ljubica Kiselički**, a fiatal matematikusok versenyének elnöke bátorító szavakkal üdvözölte az idei résztvevőket és tanáraikat, majd **Nebojša Gvozdenović**, a Matematikusok Szövetségének elnöke nyitotta meg a versenyt.

Képünkön nagy munkában a kis matematikusok.

A. I., A. D.

Iskolánkban az oktatás és nevelés mellett, mindig fontos helyet kapott a vallás. Kedden, március 1-én vendégünk volt **Gamón Ewa** nővér, a Segítő Szűz Mária Leánya, Don Bosco nővér.

Lengyel származású nővér, aki hét éve Magyarországra költözött misszióba. Sok mindennel foglalkozik: ifjúság pasztoráció felelős, a Szalézi ifjúsági mozgalom alelnöke, házfőnök, gazdasági felelős, hitoktató, röplabdaedző, közgazdász, lelki vezető, de elsősorban egy fantasztikus, pozitív kisugárzású ember. Az arcán folyamatosan ott van a fülig érő mosoly, és az életét teljesen Isten szolgálatának szentelte.

Előadásának kezdetétől folyamatosan mosolygott, viccelődött, talán ezért is adta előadásának a **Te is boldog lehetsz!** címet, mert Ő nagyon boldog abban, amit tesz. Elmondta, hogy több ezer gyereknek beszélt már Istenről, ezáltal a hunyadis diákokat látogatta meg. Beszélt a hit erejéről, fontosságáról, és arról, hogyan jutott el Istenhez.

Interaktív foglalkozást tartott, ahol egy-egy osztály plakátot készített a számára fontos dolgok felírásával. Olyan dolgokat írhattak a lapra, ami őket boldoggá teszi. A munkák bemutatása

Te is boldog lehetsz!

Gamón Ewa nővér a Hunyadiban

után megtekintettünk egy részletet a Pollyanna című filmből, mely egy kislány hányatott sorát mutatja be. Tanulóink nagyon élvezték az előadást, különösen, amikor aktívan bekapcsolódhattak. Az előadás végén **Utcai Róbert**

atya segítségével a tanulók kérdéseket tehettek fel Ewa nővérnek, amiket ő boldogan válaszolt meg. Búcsúzóul néhány lengyel szóval méltatta a hunyadis diákokat.

K. T.

A Szólj, síp, szólj! jubileumi ünnepe

Az Újvidéki Rádió M Stúdiójában holnap, március 11-én 17 órai kezdettel rendezik meg a Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő jubileumi ünnepségét, a rendezvény harmincadik évfordulója alkalmából. Harminc év hosszú

idő, felsorolni sem lehet mindazokat, akik valamilyen formában közel kerültek a vetélkedőhöz hosszabb-rövidebb időre. Egy biztos: a muzsikálni szerető gyerekek a vetélkedőt a szívükbe zárták egy életre. Minden egyes találko-

zás felejthetetlen élmény marad valamennyiük számára. Sok-sok barátság, ismeretség kötött a vetélkedőkön is. A harminc évvel ezelőtt fellépők mára már szinte középkorú felnőttek lettek, gyermekeiket, tanítványaikat hozzák ebbe a nagy családba. A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete több mint két évtizede vállalta a szervező szerepét akkor is, amikor a legnehezebb időkben éltük ezen a tájon. Néhány lelkes Gyermekrádiós álmolta meg és indította útjára a Szólj, síp, szólj! vetélkedőt. Tőlük vettük örökölni és próbáljuk a kezdeti célkitűzéseknek megfelelően, a mai igényekhez mérten méltóképpen tovább vinni ezt a rendezvényt. Ennek jegyében várunk mindenkit nagy szeretettel a jubileumi műsorunkra – jelzik a szervezők.

Busóálarcot készítettünk

A hagyományápolási órát a Népkörben tartottuk. Busóálarcot készítettünk. Egy kartonpapírt befestettünk barnára. Amíg száradt, kivágtuk a két szarvát és az orrát. Rajzoltunk temperával szemet és szájat rá, majd kifestettük a szarvait és az orrát. Ezt ráragasztottuk az arcra. Volt, aki haját is ragasztott raffiából. Tetszetek az elkészült munkák. Reméljük, máskor is lesz ilyen óránk.

Szakáll Hargita
és Kávai Renáta,
2. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Mátyás király vendége voltam

Hajdanában-danában suhanc legény koromban a kecskéimet őriztem az erdő szélén.

Arra jött egy néni, hátán cipelte a rőzsét. Szegény asszony már alig bírta vinni, énnekem pedig más dolgom se volt, tehát segítettem neki. Egyszer csak egy koldusruhába öltözött bácsi állt meg előttem.

– Te, fiú, mit csinálsz? – kérdezte.

– Segíték a szegény néneknek.

– Kapsz ezért fizetséget is?

– Nem bácsi. Csak megsajnáltam a nénit.

– Ha már ilyen jó gyerek vagy, meghívlak a visegrádi váramba a lovagi tornára. Én vagyok Mátyás király – mondta.

Hittem is, meg nem is, de elindultam gyalog a várba. Szegényes ruhába voltam öltözve, és a kapuőr nem akart beengedni. Meglátta ezt Mátyás, és megparancsolta, hogy cseréljünk öltözéket. Az őt húzta fel az én kopott ruhámat, én pedig az ő díszes egyenruháját.

A lovagi tornát Mátyás király mellett néztem végig, és beálltam a seregbe katonának.

Kocsi Zoltán Márk, 4. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Egy különleges szünet

Ősszel kaptam egy kutyát. Szettinek neveztem el. Nagyon eleven és játékos volt.

Idővel észrevettem, hogy Szettinek szüksége van egy kis nevelésre. Én pedig rögtön el is vállaltam ezt a feladatot. Nem volt könnyű, de szerencsére jól kijöttünk egymással. Eljött az első óra. Mind a ketten izgatottan vártuk. Először nehezebben ment a tanítás, de aztán mind könnyebb és könnyebb lett. Minden tanulás befejeztével játszottunk egy kicsit.

A kiskutyám már ügyesen hallgat az „Ülj!” parancsszóra. Persze még mást is tud, de ez megy neki a legjobban. Én nagyon elégedett vagyok vele, és remélem, ő is boldog kutyus.

Zombori Noémi, 3. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

A tizenkét hónap

Január, vidám Január, vidáman szalutál két hópehely.	Július A vakáció közepe. A gyerekek játszanak, mindenkit kifárasztanak.
Február Februárban már nincs annyira hideg, csak szegény állat didereg.	Augusztus A nyár nagy vége, az észhezterés reménye.
Március A tavasz első hónapja a vizeket folytatja.	Szeptember A kicsi elsősök beköltöznek, ünnepelőbe átöltöznek.
Április A tavasz közepe, a virágok színe, kinézete, ötlete.	Október Leesnek a levelek, valamit tegyetek, hogyan látsszon az aszfalt!
Május Köszönti a nyarat, elbűjtatja a tavaszt.	November Mindjárt itt a tél, eltűnik az összes falevél.
Június A nyár első hónapja, a halászköcsönök a vizen.	December Hideg, fagyos, de mégis óvatos.

**Balogh Péter, 2. osztály,
Csata utcai iskola, Budapest**

Kedves Pajtások!

Az internetnek hála mind többen jelentkeznek elektronikus úton szerkesztőségünkbe. Ez egy olyan olcsó és közvetlen kapcsolattartási mód – feltéve persze, ha minden működik –, aminek nincs párja. Bízom benne, hogy a jövőben még inkább elmélyül a kapcsolattartás eme formája. Ilymód Óbecséről, Csantavérről szinte rendszeresen érkeznek küldemények.

Hagyományos levélben is ránk találnak a csantavéri **Hunyadi János** iskolából, az adai **Cseh Károly** iskolából. Ezen a héten a budiszavai/tizsakalmánfalvi **Ivo Andrić**, és a völgyparti **Cseh Károly** iskolából is kedves mesék, érdekes történetek érkeztek a címünkre.

Válogatásunk kissé mást tükröz, de mindenképp érdemes beleolvasni. Szinte érezni már rajta a tavasz illatát!

Nagy Magdolna

Bevallom, én vagyok Shakespeare

Ez a nap is csak egy szokásos hétfő volt.

Reggel felkeltem, felöltöztem, és elindultam London rideg utcáin. Nagyon szeretek reggel lovas kocsit helyett sétálva bemenni a munkába. Szeretem a reggeli forgalmat, a már-már csípős, hideg levegőt, egyszerűen mindent, ami az utcán zajlik. A nagy elmélkedés közben odaértem az úti céomhoz. A színház ajtaján belépve hangos kiabálásra lettem figyelmes.

– Miért nem vagy képes megtanulni a szövegedet?! Ma este fellépés! – kiabált az igazgatóhelyettes.

– De helyettes úr, a feleségem tegnap szült, mégis, hogy tudtam volna megtanulni? – kérdezte a Rómeót játszó színész.

– Mégis mi folyik itt? – szoltam közbe.

– Igazgató úr, ez hallatlan! Ez az ifjú nem tanulta meg a szerepét, és ő a főszereplő! – mondta a helyettes.

– De hát, ha jól hallom, gyermeke született – mondtam.

– De ez nem indok! Ma van az előadás, és az egyik legjobb darabot adjuk elő! Hónapok óta erre készülünk! – kiabálta a helyettes.

– Velem maga ne kiabáljon! Maga meg jöjjön be az irodámba! – szoltam a színésznek, majd bementünk.

– Mennyi ideig tartana megtanulni a szöveget? – kérdeztem.

– Tekintettel arra, hogy nem az egészet adjuk elő, talán este nyolcra meg tudom tanulni – mondta.

– Rendben. Akkor megpróbálom átrakni. De akkor nyolcra meglegyen! Maga az egyik legjobb, bízom magában.

– Meglesz, és köszönöm! – hálálkodott.

– Jaj, hát elég fura ez a gyerek. Még egész fiatal és már családja van, dolgozik, és még jól is keres. Hát, mit ne mondjak, szerencsés lurkó – gondoltam magamban, miután kiment.

Még kitöltöttem pár papírt, és már el is jött a nyolc óra. Szerencsére egy-két hibával, de jól ment az előadás.

Számomra ilyen egy átlagos reggel. Be kell vallanom, még ha én is vagyok Shakespeare, a napjaim elég unalmasak. Mondjuk, ha az egész színház lenne bajban, akkor talán felizgatnám magam egy kicsit.

Sudecki Dalma, 7. osztály, Szervó Mihály iskola, Padé

Dér Enikő, 2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A szünetben történt

Az utolsó tanítási héten már nagyon vártam a szünetet és az ünnepeket. December 24-én a család együtt készült a karácsonyra. Ilyenkor a nagyszülőkkel együtt töltjük a szentestét. Nagyon hangulatos, meghitt volt.

A szilvesztert baráti társaságban töltöttük. Az ünnepek után sok, szép közös dologban volt részem szüleimmel.

Nagy örömömre a hó is esett. Egyik este arra lettem figyelmes, hogy nagy pelyhekben hull a hó. Pillanatok alatt mindent beborított. Gyorsan felöltöztem, hogy kimehessek az udvarra. Gyönyörködtem a csillogó hó-pelyhekben. Azonnal hóembert építettem. Havat gyűjtöttem, ebből készült a teste, hógolyót gurítottam a fejének. Szem, száj, orr, sapka, sál és már kész is lett a hóember. Egész éjjel esett a hó, másnapra már vastag hótakaró volt.

A barátaimmal a dombra mentünk szánkóználni, csúszkálni. Száguldtak a szánok a sima, csúszós domboldalon, ha felborultunk, az sem volt baj.

A téli szünet szépen, tartalmasan telt el. Legemlékezetesebb élményem a ropogó hó volt a talpam alatt.

Molnár Benjámín, 3. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

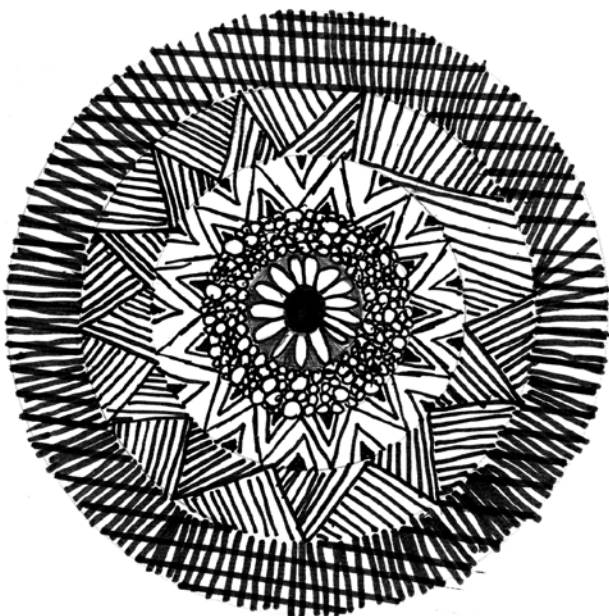
A tükör előtt

Eddig nem sokat álldögáltam a tükör előtt, de mostanában egyre több időt töltök ott. Van, hogy elégedett vagyok magammal, de van olyan is, hogy legszívesebben elbújnék.

Ez a kamaszkor állítólag ilyen. A gyerekek ebben a korban többet foglalkoznak magukkal, de én ezt nem vettem észre magamon. Ezek ellenére megvan a véleményem a külsőről. A hajam reggelente olyan, mintha valaki összekócolta volna, de ezt nagy nehezen kifésülöm, és mondjuk rá, egy tűrhető haját kapok végeredményül. A fületem néha túl nagynak látom, az orrom néha túl kerek, és a többitől ne is beszéljünk. Amikor ezt látom a tükörben, inkább elsétálok, és csinálok valami szórakoztatót. Ha később újra a tükör előtt megyek el, már egészen mást látok. A szemem szép kék, az orrom és a szám is jó helyen van, de még a hajam is jól áll. Ezt szeretném minden nap látni. Anyukám szerint mindig ugyanolyan szép vagyok, de én mégis csak az ő gyereke vagyok, természetes, hogy szépek lát. Anyukámnak köszönhetem az önbizalmam egy részét.

A tükör előtt állva rádöbbenek, hogy ki is vagyok valójában és arra, hogy mi az, ami engem boldoggá tesz. A barátaim segítségével elfogadtam azt, aki a tükörből néz vissza rám.

Beretka Karina, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Csincsák Virág, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Tréfás mese

Egyszer régen, azt hiszem, tegnap volt, ellátogattam egy városba, amelynek neve nem volt. Nem, hogy neve nem volt, de egyetlen házat sem találtam itt. Amint sétáltam az utcán, találkoztam a barátnőmmel, akit Pityunak hívnak. Nagy örömmel újságolta, hogy van egy kutyája, amely rőfög. Ez az állat csillámpóntit eszik, de ritkán kap enni, így örökké fog élni. Ezután betértünk egy kávézóba, amelynek nem volt ajtaja. Itt hot dogot vásároltak. Mi is rendeltünk egyet, de útközben egy aranyhal lett belőle. Ez a hal nem teljesítette egyetlen kívánságomat sem, ezért én teljesítem három kívánságát. Első, kiszájkáztam, utána villára szúrtam, végül pedig megrágtam. Ráuntunk a rövid csevegésre, ezért hazaindultunk. Amint kiléptünk a kávézóból, leesett a Hold. Itt a vége a jégre majd elcsúszik valahova.

Bagi Viktória, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyararkanizsa

Boldogság töltötte el a szívemet

Egyik pénteki napon felkeltem, és mint minden reggel, elmentem az iskolába.

Az első órák magyar volt. A teremhez érve lepakoltam, és odaálltam a radiátorhoz, amíg nem jött a tanár. Bementünk a terembe, és mint mindig, először lefeleltetett egy diákot, majd pedig megtartotta az órát. A második szünetben elmondtam két barátnőmnek, hogy anyukám jön haza, csak pontosan nem tudom, mikor. Amikor volt egy kis időm, bejelentkeztem a Facebookra, hogy megnézzem, írt-e anyukám. Amikor megláttam, hogy anyum egy napja nem volt fenn, akkor megijedtem. A hetedik órák hittan volt. Megint csatlakoztam az internetre, hogy megnézzem írt-e anya, de nem. Egyszer csak Gina odaszólt, hogy nézzek jobbra. A hangján hallható volt, hogy majd kicsattan a boldogságtól. Jobbra pillantva megláttam édesanyámat és a húgomat. Felpattantam a padról, és nem tudtam eldönteni, hogy sirjak-e vagy nevessek. Ott állt anya tőlem pár lépésre. Odaszaladtam anyuhoz, és a nyakába borultam. Elfogott a sírás. Amint kisírtam magam anyám vállán, elhúztam a fejem. Láttam, hogy ő is sírt. Ránéztem a húgomra, akinek könnyes volt a szeme. Lehajoltam hozzá. Adtam az arcára egy puszit, és átöleltem. Beszélgettünk anyával. Megbeszéltük, hogy elkerüljünk a hittanórától. A tanárnő elengedett, amit meg is köszöntünk. Kimertünk a parkolóba, és beszálltunk az autóba, majd pedig elmentünk egy nyugodtabb helyre. Beültünk az egyik kávézóba. Mielőtt behörpintettem a kávéba, rápillantottam a húgomra, akinek könnyes volt a szeme. Amikor kicsordult a könnye, akkor letettem a kávé az asztalra, majd pedig odahívtam magamhoz. Szorosan átöleltem, és azt mondtam neki: „Ne sírj! Nincs miért most már. Itt vagyok melletted!” Könnyes lett a szemem, mikor ezt kimondtam. Amikor megittuk a kávé és az üdítőt, akkor a nevelőapám kifizette mindezt, majd kimentünk az autóhoz. Amikor beültünk az autóba, a mostohaapám begyűjtötte az autót, és elindultunk haza. Anya hátrattette a karját, és nyújtotta a tenyerét. A tenyerem az övébe tettem. Utána a húgom is odarakta az ő kis tenyerét. Hazáig fogtuk egymás kezét. Amikor kiszálltam az autóból, akkor anya tárt karokkal várt közvetlenül az autó mellett. Átöleltem. Boldog voltam. Éreztem a szívverését. Megnyugodtam a karjaiban. Elbúcsúztunk. Anya visszaült az autóba, én pedig elindultam haza.

Azon a napon boldogság öntötte el az egész szívemet!

Csik Adrianna, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Szivárvány

Eső után felnézek az égre,
a szemem szivárványt lát végre.
Színek sokasága sorban pompázik,
először a sárga aranyként sugárizik.

Mellette a narancs, majd a piros követi
ezeket a színeket mindenki szereti.
Kedvenc színemet, a kéket keresem,
a lila és a zöld között mindig meglelem.

Színes szivárvány száll az égen,
majd szép lassan eltűnik a messzeségben.

Pesti Ákos, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

ROBOTIKA

Az Atlas kisebb és ügyesebb lett

Folyamatosan fejleszti robotjait a Google tulajdonában lévő Boston Dynamics. A cég nevéhez már több különleges robot és számos haditechnikai fejlesztés is fűződik, mint a robotgépárd, a villámgyors robotcsótány, és az egyik leghíresebb projektjük, a robotkutya. A Boston Dynamics nemrég az Atlas nevű humanoid robotjának legújabb verzióját mutatta be. Az Atlas kisebb és ügyesebb lett, ráadásul már vezeték nélkül működik.

A hidraulikus vezérlésű robot 80 kilogrammos, 175 centiméter magas. Kimondottan arra fejlesztették ki, hogy terepen, egyenetlen talajon, így földutakon, erdőben, havon vagy akár köveken is képes legyen egyensúlyozni, megtartani magát. Ezenkívül képes futni, forogni, és a kezét is tudja használni, sőt még az ajtót is ki tudja nyitni. Az egyensúlyozó robot már rögös terepen is egészen gyorsan és magabiztosan halad előre. A robot lézerral tapogatja le a körülötte lévő világot, hogy ne menjen neki semminek, és felismerje a talaj egyenetlenségeit.

A robot képes polcokra pakolni csaknem ötkilós dobozokat, valamint képes követni a környezetébe tett tárgyakat, reagálni azok mozgására. Mindezt anélkül, hogy külső energiaforrást vagy vezérlő számítógépet kellene csatlakoztatni hozzá. (erdekesvilag.hu)

KÖRNYEZETVÉDELLEM

Naperőmű Magyarországon

Elkészült Pécsen egy napelemes erőmű, mely várhatóan mintegy 15 ezer tonnával csökkenti Magyarország a szén-dioxid-kibocsátását éves szinten. A naperőmű beépített 10 MW-os kapacitásával az egyik legnagyobb ilyen létesítmény az országban. Az erőmű várhatóan március első felében állhat kereskedelmi üzembe. A beruházás célja, hogy tovább csökkenjen Magyarországon a fosszilis energiafelhasználás mértéke, és tovább mérséklődjön a kibocsátott káros anyag mennyisége. Az erőmű több mint 10 hektáros területen terül el, és a lehető legkörnyezettudatosabb módon hasznosítják. Az erőmű nagyságát és a kivitelezés komplexitását jól mutatja, hogy több mint 38 ezer darab napelempanelt kellett felszerelni. A fotovoltaikus erőmű évente 10,115 millió kWh villamos energia előállítására képes, és ami nagyon fontos: mindenfajta károsanyag-kibocsátás nélkül. (alternativenergia.hu)

JÁTÉKVILÁG

Az idei év várható újdonságai

A 2016-os is egy erős év lesz a játékvilágban. Egyelőre nem merjük azt állítani, hogy 2015-nél erősebb, de rengeteg ígéretes címet várhatunk az idén is. Várhatóan ismét az őszi szezon lesz az erősebb, de aki nagyon unatkozik, már február-március környékén is találhat magának elfoglaltságot. Nézzünk, mire számíthatunk!

XCOM 2 – megjelenés: február 5.

Az év első és egyben egyik legfontosabb PC-exkluzívja az XCOM: Enemy Unknown folytatása, az XCOM 2, melyben a már idegenek által uralt Földön harcolhatunk az emberek szabadságáért. A Firaxis egyelőre a PC-s változatot szeretné tökéletesíteni, konzolos megjelenésről csak a későbbiekben lehet szó.

Street Fighter V – megjelenés: február 16.

Tavaly a Mortal Combat-sorozat új része szolgálta ki a verekedős játékok kedvelőit, az idén viszont a Street Fighter a soros. A játéktól nagyjából azt kapjuk, amit a korábbi részekből, csak kicsit többet, kicsit szebben, kicsit jobban. A játék különlegessége, hogy a PC-s, linuxos és PlayStation 4-es játékosok egymás ellen is játszhatnak.

Far Cry Primal – megjelenés: február 23. (PS4, Xbox One), március 1. (PC)

A Far Cry Primal a kőkorszakba visz minket vissza. Egy vadász irányítva, mamutokkal, kardfogú tigrisekkel és borzokkal küzdve vagy azokat megszelídítve, kizárólag közelharcú vagy kis hatótávolságú fegyverek (íjak, dárdák) használatával válhatunk a falka vezetőjévé.

Tom Clancy's The Division – megjelenés: március 8.

Platformok: PC, PlayStation 4, Xbox One

Az év egyik legfontosabb játéka, amit még 2013-ban jelentett be a Ubisoft. A játék azóta sokat alakult, de alapjaiban ugyanaz maradt: egy egyedül és csapatban is játszható, nyílt világú akciójáték, kidolgozott fejlődési rendszerrel.

Hitman – megjelenés: március 11.

Platformok: PC, PlayStation 4, Xbox One

A 47-es ügynök picit még pihen, mielőtt újra bevetésre indulna, de csak márciusig. Az új játék a korábbi ígéretet szerint több részre bontva jelenik meg, de az első részt: három helyszínt (Párizs, Sapienza és Marrakesh), hat küldetést, és 800 különböző lehetséges célpontot tartalmazó csomagot pár héten belül megkapjuk, melyhez az év folyamán fokozatosan csatlakoznak további tartalmak, teljesen ingyen.

Tavaszi újjászületés

A természetbarátok számára a tavaszi hónapok nyújtják a legtöbb lát-
ni- és megfigyelni-valót. Vezessünk naplót, és jegyezzünk fel min-
dent, amit sikerült megfigyelniünk!

Egy-egy ilyen évekre visszanyúló adatsor, különösen, ha rögzítettük
az időjárási adatokat is, egy idő után érdekes összehasonlító anyagot
szolgáltató. Használjuk ki a hétvégéket, és töltsünk minél több időt a sza-
badban! Lehet ötletszerűen kirándulni, de végezhetünk előre elhatáro-
zott megfigyelési sorozatot is egy-egy erre alkalmasnak ítélt területen
akár az osztállyal, vagy csak néhány osztálytárrsal.

Ha márciusban a vizek mentén sétálgatunk, egyszerre látjuk a bú-
csúzó tél és a kora tavasz legkülönbözőbb jeleit. A folyókon és az állóví-
zekben még a télire érkezett madárvendégek úsznak, de már zöldellnek
a parti fűzfák, gágogva repülnek a február végén érkezett nyárilúdpá-
rok, a nádasok mélyén bölömbika bummog, és a szintén korán érkezett
nagy kócsagok már a fészkeléshez készülődnek. Előbújtak a kételtűek
is. Gyepi, mocsári és erdei békák, valamint barna varangyok érkeznek
a kiöntésekhez, sekély tószegélyekhez, kubikgödörkhöz, hogy peté-
iket lerakják. A gyepi békák nyitják a sort, nemegyszer már február
végén megjelennek, és március elején már nagy petecsomóik úsznak
a vízben. A hím és a nőstény párzás közben néha vartyogó hangon

A mocsári béka hímje a nász során rövid időre égszínkékké változik

duettezik. A mocsári béka hímjei a nász során rövid időre gyönyörű
égszínkékké ruhát öltenek.

A hónap második felében langyos estéken messzire hallatszik a le-
velibékák brekegő kórusa, és mindenütt hallhatjuk a párzó barna va-
rangyok unokogó hangjait is. Ezek a békák akár nagyobb távolságról is
mindig ahhoz a vízhez térnek vissza, ahol lárvakorukat élték.

Ha ilyen, lustán bandukoló, a petézőhely felé igyekvő varangyot látok
valahol, mindig segítek neki: kézbe veszem, és a vízhez viszem.

Sch. E.

Tudod-e?

Miért nem esnek le az alvó madarak a fáról?

Azért, mert a karmaikkal biztonságosan kapaszkodnak. Az ágon
A ülve hátsó karmaikat behajlítják, így lábaikban az inak megfe-
szülnek, karmaik pedig bezáródnak. A madarak karmaiban a fogóref-
lex automatikus. Az embernek meg kell feszítenie az izmait, amikor
valamit meg akar fogni, a madár viszont akkor használja az izomere-
jét, amikor elenged valamit. A fogás az embernél cselekvés, a madár-
nál azonban egy passzív állapot.

Szunyókáló balkáni gerle

Elkészült az év természet- filmje, az Évszakok

Jacques Perrin és Jacques
Cluzaud, a nagyszerű Ván-
dormadarak című film alkotói
a filmtörténet újabb lenyűgöző
természetfilmjét készítették el: a
több éven át forgatott, rendkívül
költséges Évszakok Európa el-
múlt csaknem húszezer évének
történetét mutatja be – az állatok
szemszögéből. Amikor befeje-
ződött az utolsó jégkorszak, egy
nyolcvanezer évig tartó télnek
lett vége Európa nagy részén. A
jég elvonulása után újra elke-
zdődött az évszakok váltakozása.
A kontinenst hamarosan sűrű,
élettel teli erdőségek borították
be, ahol a vadállatok számos
fajtája jelent meg. Az Évszakok
a bölények, a farkasok, a hiú-
zok, medvék és a többi európai
vadállat története arról, hogyan
próbálnak alkalmazkodni és túl-
élni, dacolva a klímaváltozással
és a magának egyre nagyobb

területet kiszakító emberrel. A
film arra is keresi a választ, ho-
gyan élhetnének emberek és
állatok békésen egymás mellett.
A rendezőpáros, a különleges fel-
vételek készítéséhez, speciálisan a
filmhez fejlesztett drónkamerákat
használtak.

Virágzik a téltemető

A tavasz hírnökét, a téltemetőt a debreceni nagyerdőben, a
Békás-tó közelében kapták lencsevégre. A csodaszép növény a
boglárkafélék családjába tartozik, és már kora tavasszal muta-
tós virágszőnyeget hoz létre, ha nem háborgatják. **Télikének**
is nevezik.

Mese a falánk tyúkocskáról

Így szólt egyszer tyúkocska tyúkanyóhoz.

– Éhes vagyok, kérlek szépen, süssél nekem kalácsot!

– Jól van, tyúkocskám, sütök neked kalácsot – mondta tyúkanyó. – Most menj szépen, és hozzál nekem fát az udvarról, hadd rakjak tüzet, anélkül nem sül meg a kalács.

Ment a tyúkocska, ment az udvarra fáért. Ahogy az udvarra ért, szembejött vele egy nagy-nagy kandúr. A nagy-nagy kandúr azt mondta a tyúkocskának:

– Miau, hamm! Én most téged bekaplak, és meg is eszlek!

– Ne egyél meg, kandúrmacska, kérlek szépen, ne egyél meg engem! Fát viszek most tyúkanyónak, tyúkanyó kalácsot süt nekem, s ha nem bántasz, kapsz egy nagy darab cukros kalácsot tőlem!

A kandúrmacska úgy gondolta, sokkal többet ér egy nagy darab cukros kalács, békén hagyta hát a tyúkocskát.

A tyúkocska összeszedte a fát az udvaron, bevitte tyúkanyónak.

– Jaj, tyúkanyó, nagy baj van! – mondta.

– Mi a baj, tyúkocskám?

– Az a baj, hogy az udvaron összetaláltam a kandúrmacskával, s kandúrmacska – hamm! – be akart kapni, meg akart enni, én meg azt mondtam neki, ne kapjon be, ne egyen meg engem, inkább adok neki a kalácsomból.

– Egyet se búsulj, tyúkocskám. – mondta tyúkanyó. – Olyan nagy kalácsot sütök neked, hogy akár három kandúrmacskát is jóllakathatsz vele!

Hamarosan megsült a nagy kalács. Tyúkanyó enni hívta tyúkocskáját, és így beszélt hozzá:

– Egyél, tyúkocskám, egyél jó étvágygal! De el ne feledd, hogy a kandúrmacskának is jár eből a kalácsból! Megígérted neki!

– Tudom – mondta a tyúkocska, s azzal nélkülötött enni. Ette, ette a finom cukros kalácsot, addig ette, míg az utolsó morzsát is megette. Csak akkor jutott észébe a kandúrmacska meg az, hogy ígért neki.

– Jaj, tyúkanyó – siránkozott –, mind megettem a kalácsot, egy morzsát sem hagytam belőle, jaj, most mitévő legyek?

– Ó, te falánk, ó te szeszegő tyúkocska!

– Ne haragudj rám, tyúkanyó – siránkozott a tyúkocska. – Ne haragudj rám! A kandúrmacska azóta talán már el is feledkezett a kalácsról meg rólam is! Meg ha nem is feledkezett el a kalácsról meg rólam, nem baj, úgyse tudja hol lakom!

Ebben a pillanatban a tyúkanyó is meg tyúkocska is meglátta a kandúrmacskát. Az udvaron át bársonyaltapon sétált a konyha felé.

– Jaj, végem van! – csipogta rémülten a tyúkocska.

Tyúkanyó meg nem csipogott semmit, hanem a szárnyánál fogva fölkapta tyúkocskát, a konyhába vitte, s vele együtt belebújt a nagy hasú agyagkorsóba.

A kandúrmacska csak annyit látott, hogy tyúkanyó és tyúkocska a konyhában tűnt el. Nagy mérgesen megállt a küszöbön, s így pörölt:

– Hol a kalácsrészem? Ide velem, mert ha nem, mindkettőtököt bekaplak!

Aztán belépett a konyhába, de nem látta sem tyúkanyót, sem tyúkocskát.

– Pedig ide szaladtak be. – dűnyögött a kandúrmacska. – El nem mozdulok innen, míg meg nem kapom a kalácsot, vagy be nem kapom azt a két szőkevényt! – Azzal a kandúrmacska lefeküdt a küszöbre, és várt.

Tyúkanyó meg tyúkocska ott lapult a nagy hasú agyagkorsóban. Tyúkocska egyszer csak suttozni kezdett:

– Tyúkanyó, én úgy szeretnék prüsszenteni!

– Ne prüssszents, mert meghallja a kandúrmacska, s bekap mindkettőnket! – suttozta tyúkanyó.

Tyúkocska egy ideig békén maradt, aztán megint csak rákezdte:

– Tyúkanyó, igazán muszáj prüsszentenem!

Tyúkanyó türelmét veszítve szólt rá a tyúkocskára:

– Bánom is, prüssszents hát, úgyis végünk lesz!

Tyúkocska óriásit prüsszentett, de akkorát ám, hogy a nagy hasú agyagkorsó megingott a polcon, aztán elesett a földre, s ezer darabra tört.

A küszöbön a kandúrmacska ijedtében fölnyivákkolt.

– Jaj, dörög az ég! – kiabálta, s eszeveszetten menekült.

Tyúkanyó meg tyúkocska kikászálódott a cserepek közül, s látták, hogy a kandúrmacska elszaladt.

Burmai népmese. Átdolgozta Bartócz Ilona

Gulyás József (1937–2014) versei

Kis márciusi vers

Gyerünk, gyerünk, az indulókat,
a kórusokat, gyerünk,
kint március követel,
eleven, mint a csík,
az ézengéses március követel,
kórusokat a vérnek,
az inaknak indulókat,
a gyárfal óriás Csontváry-kép,
gyerünk, gyerünk,
kint március hív és követel.

Májusi eső

Esik a piros cserépre,
esik, esik, esik,
esik a kátrány tetőkre,
tálakba és bögrékbe.

Ázik a szobák földje,
fekete minden kanál,
a kések nyele kiszöldül,
mint halott faág.

És fáj e villámbiztos
albéletti konyha.
Nem mindenkinek borul
összkomfortra.

Lukas itt minden bárka,
egy sem jut fel
a világ tetejére,
nem száll az Ararátra.

Szél lobogott

Szél lobogott a pusztában,
mert éj volt,
fekete dél,

hát fekete szél lobogott
a vad pusztában,
forró, fekete szél,
nyéltelen zászló.
Szél lobogott a pusztában.

Közted és szavak közt

Érted kilépek versek árnyékából,
érted, ki
mint a bor, magához hasonló,
szép vagy, oly szép,
hogy néha hirtelen elfáradok,
hogy elcsüggedek
és látni se bírom magam,
nem tudom, nem merem,
nem merek magamba nézni,
elcsüggeszt a nagy üres tér,
a hazaérkezés,
úgy ismerlek, hogy belefáradok,
kétségbeejtőn ismerem
magam, mindent kívül-belül,
a hazugságokat,
arcod tökélye kínzó csorba,
szemeid elől
ideje versek árnyékába menekülni,
közted és szavak közt
már nem választhatok,
el tőled s vissza hozzád,
az úton,
közted és szavak közt az életem.

kezed

kezed magány lapjai
kezed érleli könyvek rétegeit
kezed mögött növények arabeszkje
kezed ötágú csend
kezed árnyékba fordult mosoly
megóvó pentagramma
kezed mögöttem bezáruló karám
dolgok emlékezete
kezed súlyokat vonszol a mélyből
kezed mind mélyebbre világít
kezed abban évszakok
s néma vészcsengők
kezed időből kiforrt aranykaréj
kezed lejárt hónapok emléke
kezed forgás magvai
kezed iratok dohánylevél színe
kezed haláltelepek
kezed sűrített vasárnapok
kezed korall bíbor véredényei
kezed millió áttétel
kezed mögött arcaink vonulóban
kezed uránlelőhely
kezed szavak tömény lerakódása
kezed virágkivonat
tovabilenő tárgyak
kezed halálom villantó tükör
kezed széteső forgás
kezed évsor kőben virágpecsét
kezed egymásra fotózott korszakok
kezed áttöri föld
és csontok ragyogása

Kedves Olvasó Tanulók!

A szabadkai Életjel Kiadó vállalta Gulyás József (1937–2014) költői hagyatékának kiadását. Az *Összegyűjtött versek* második kötete hagyta el nemrégiben a nyomdát. Az 1253 oldalt kitevő kéziratos hagyatékot négy kötetbe rendezte a költő. Az első kötet kiadásában személyesen is közreműködött, noha megjelenését már – sajnos – nem érthette meg. A második kéziratkötetet is még vissza-

kérte revízióra. Módosításait figyelembe véve jelent meg a *Gulyás József összegyűjtött versei II.*, amely az 1966 és 1972 között íródott verseit tartalmazza. A kötet több mint háromszáz oldalas, amiből jól látszik, hogy milyen nagy kiterjedésű költészetről, termékeny opusról van szó.

Olvassatok Gulyás-verseket! Megéri.

Bence Erika

A Magyar Nemzeti Múzeum

A március 15-ei események jelentős helyszíne a Magyar Nemzeti Múzeum épülete, mely fennállásának kezdete óta nemcsak Budapest, hanem Magyarország történelmében jelentős szerepet játszott. Bár a múzeum jelenlegi épülete 1837 és 1847 között épült fel, története sokkal régebbi időkre nyúlik vissza. Alapjait gróf Széchenyi Ferenc vetette meg, amikor 1802-ben felajánlotta a nemzetnek az ország művelődési emlékeit őrző értékes érem- és régiséggyűjteményt és gazdag könyvtárat. Több pesti épületben is próbálkoztak a múzeum berendezésével, végül Batthyány Antal, esztergomi érsek eladó villájára esett a választás. Számos felújító munkálat után még mindig úgy tűnt, célszerűbb egy teljesen új épületet emelni a múzeum számára. A tervezéssel a kor neves építészt, Pollack Mihályt bízták meg, aki a korra jellemző klasszicista (az ókori görög és római művészetet felelevenítő stílus) épületet alkotott.

Tudod-e?

A kőbe vagy fémbe vésett írásjegyek tanulmányozásával az epigrafia foglalkozik. Az írás külső alakjával és értelmezésével a grafológia foglalkozik. A szépirodalom (a szépirodalom és a szépirodalom) a kitalált történetek, regények és hasonlók gyűjtőneve.

Mondták már, hogy csúnyán írsz?

Igen, legtöbbünknek mondták, hogy olvashatatlan a kézírásunk. Van, aki törekszik a szebb írásra, van, aki hanyagolja. Állítólag nem lehetetlen elsajátítani a szépírást, csak nagyon oda kell figyelni, és sokat gyakorolni.

Talán nem is sejtitek, hogy a szépírás művészetnek számít egyes kultúrákban, amit kalligráfiának hívunk. Sőt, valakik művészetet tekintenek kézírásukból még napjainkban is.

Csodálatos a kalligráfia, azaz a szépírás művészete. Számos kultúrában gyakorolták, különösen Japánban és Kínában van nagy kultusza. Keleten önálló művészet, a bekeretezett alkotásokat a festményekhez hasonlóan kifüggesztik.

A folyamatos mozdulatokon alapuló, mutatós kézírás a japán gyerekeknek sok éven át tanítják az iskolában, közben a jel előállításához szükséges finom kézmozdulatok részletei rögzülnek a fejükben és az izmaikban is.

A régi írások ecsettel rizspapírra és selyemre írtak. A klasszikus írókészlet ecsetből, tintából, különleges, vékony papírból, nehezebből és egy alátétként szolgáló puha írólapból állt.

Ez a világ legnagyobb kalligrafitije, azaz szépírással rajzolt graffitije. Megalkotója a világhírű orosz Pokras Lampas, és a mű egy tetőn díszelg

NÉZZÜK EGYÜTT!

Kolozsvári Márton és György

A Kolozsvári testvérek, Márton és György a 14. század második felének, Nagy Lajos magyar király idejének európai jelentőségű bronzöntő mesterei voltak, nevüket okleveles említésekben ismerjük. A testvérpár valószínűleg olasz tanulmányútján ismerkedett meg a bronzöntéssel. Egyetlen fennmaradt alkotásuk a Szent György-szobor, mely – a XVIII. században elvesztett felirata szerint – 1373-ban készült. A szabadon álló, körbejárható lovas szobor a XIV. századi szobrászat kiemelkedő alkotása. A középkori szobrok általában falak mellett támaszkodva álltak, a Szent György-szobor viszont az európai

középkori művészet egy korai körplasztikája, vagyis minden oldalról

A sárkányölő Szent György-szobor Prágában és Kolozsváron

élvezhető szobrászművészeti alkotása. A lovas szobor műfaja a római

kor után kiveszett az európai művészetből, a Kolozsvári-testvérek szinte a semmiből teremtették újjá. A kompozíció alapvető vonásai, a mozdulatok könnyedsége, az alakok arányai és számos részletmotívum az udvari gótika stílusához és ideáljaihoz kötik az alkotást, a fejét elfordító ló motívuma, valamint a testek teljes plaszticitású kidolgozása, a lovas arkifejezése pedig messze megelőzte korát, és már reneszánsz stílusjegyeket mutat. Művészetük jelentőségét fokozza, hogy az antikvitás kora óta először alkalmazták a viaszvesztéses technikát nagyméretű alkotásokhoz: az eljárás abból áll, hogy a viaszból formázott szobrot gipsszel veszik körül, a viaszt az égetés során eltávolítják, végül az így keletkezett üregbe öntik a fémeket.

A román parlament épülete

„Egy diktátor, aki egy ideje már hatalmon van, végül maga is hinni fog a saját propagandájában.”

(Nicolae Ceaușescu)

A XX. század történelme tele van híres diktátorokkal. Néhányan közülük csak idővel váltak azzá. Ami azonban közös, hogy nem szívesen mondtak le a hatalomról. Megbuktatásuk szinte sohasem ment zökkenőmentesen, néha pedig véres mézárulásba torkollott. Az 1989-es év folyamán a kelet-európai kommunista rendszerek összeomlottak, s Ceaușescunak is meg voltak számlálva a napjai.

Románia egykor, a második világháborút követően a keleti tömb része lett, kommunista rendszerrel az élen. A diktatórikus rendszert a titkosrendőrség, a rettegett Securitate biztosította.

Nicolae Ceaușescu 1918-ban született Scornicești-ben. Már gyermekkorában a fővárosba, Bukarestbe került. Az iskoláztatása után szuszterinaként dolgozott. Időközben bekapcsolódott a politikai életbe, és a Kommunista Párt kiemelkedő tagjává vált. A második világháború után, miután a kommunisták hatalomra kerültek, 1965 és 1989 között a Román Kommunista Párt élén volt. Az ő hatalomra lépésével Románia igyekezett valamelyest kivonni magát a szovjet befolyás alól. Mint mondta, Románia a saját útját fogja járni. 1968-ban támogatta a csehszlovákiai kommunistákat, akik változásokért harcoltak, és nem vett részt Csehszlovákia lerohanásában. Ügyes politikájával a Nyugat szimpátiáját is elnyerte („a jó kommunisták egyikének” nevezték), de egyben vigyázott arra,

Ceaușescu bukása

hogy a Szovjetunió szemében ne váljon túl veszélyessé. Ezzel biztosította hosszan tartó hatalmát. Korlátlan uralma az 1970-es évekre érte el tetőpontját.

Kommunista diktátorokhoz illően szinte isteni kultuszt épített ki maga körül, propagandájának köszönhetően a néptömegek imádták, bárhol jelent meg. 1974-ben az ország elnöke lett. Személyi kultusza és nepotizmusa határtalan volt, felesége és családjának tagjai is magas állami pozícióba kerültek.

A nagy beruházások ellenére az 1980-as évek nehézségeket hoztak Románia számára. Csökkent a kőolajtermelés, ami nagy mértékben megterhelte az állami kasszát. A nagy adósságokat élelmiszer kiszállításával próbálta fedezni, de a helyzet egyre rosszabb lett. Élelmiszerhiány, áramszünetek és más jelentős gondokkal teli időszak következett. Nagyzási hóbortját erősítő építkezési tervei is kudarcba fulladtak. Ország-szerte régi települések százait romboltatta le, és felépíttette Európa legnagyobb parlamentjét. Mindez sokba került, és nagyban hozzájárult a bukásához. Belpolitikája sokkal rosszabbnak bizonyult, mint külpolitikája.

Meggondolatlan terveiben nagy hatással volt rá felesége, Elena Petrescu is, aki szintén nagyon érdekes személyiség volt. Máig vitatott doktorátussal rendelkezett, és még a kivégzés előtt sem tudta elhinni, hogy ilyesmi megtörténhet vele és a férjével.

1989-ben Kelet-Európában sorra megbuktak a kommunista rendszerek, így Romániára is sor került. Amíg a hadsereg és a Securitate támogatását élvezte, az elnök biztonságban érezhette magát. Megfélemlítéssel minden ellenfelét távol tartott magától. A gondok akkor kezdődtek számára, amikor elvesztette a hadsereg támogatását. A Nyugat hátat fordított neki. A forradalom Temesváron tört ki, csak békés tüntetésként kezdődött Tökés László református püspöknek köszönhetően. Hamarosan az egész országon végigsöpört a forradalmi hullám. Bukarestben december 17-én pattanásig feszült a helyzet, végül a hadsereg tüzet nyitott a tüntetőkre. A diktátor december 21-én majdnem a felbőszült nép kezére került, de sikerült elmenekülnie helikopterrel.

A román diktátort és a feleségét végül elfogták. Rögtönítélő forradalmi bíróság elé került, elítélték és 1989. december 25-én Târgovișteben kivégezték. Az eseményeket a televízió élő adásban közvetítette, napokon át. Néhány nappal később fiát, Nicu Ceaușescut is elkapták, annak ellenére, hogy ő vette át a Securitate irányítását. A hatalmat a demokratikus kormányzat szerezte meg, vezetői állandóan a televízióban szerepeltek. Még ha nem is volt ez demokrácia modern értelemben, mégis nagy előrehaladást jelentett a Csau-féle rezsimhez képest.

Gyarmati Balázs történész

A diktátor és feleségének a kivégzése

Oscar-díjat kapott a Saul fia és végre Leonardo DiCaprio is

Nemrég kiosztották az Amerikai Egyesült Államok legrangosabb film-díját, az Oscar-díjat. A 88. Oscar-díjátadó ceremónia házigazdája Chris Rock volt. Az est folyamán fellépett Dave Grohl, Sam Smith, a The Weeknd és Lady Gaga is. Az idei Oscar-díjátadó egyebek közt azáltal lett feledhetetlen, hogy 34 év után ismét egy magyar alkotás kapott díjat nagyjelöltként, ezúttal a Saul fia (1982-ben a Szabó István alkotása a Mephisto kapott Oscárt), a Mad Max tíz jelölsből hatot is díjra váltott, Leonardo DiCaprio pedig megkapta élete első Oscar-díját.

Brie Larson

Legjobb eredeti forgatókönyv: Spotlight
 Legjobb adaptált forgatókönyv: A nagy dobás
 Legjobb női mellékszereplő: Alicia Vikander – A dán lány
 Legjobb jelmeztervezés: Jenny Beavan – Mad Max: A harag útja
 Legjobb látványtervezés: Colin Gibson és Lisa Thompson – Mad Max:

A harag útja

Legjobb smink: Mad Max: A harag útja
 Legjobb operatőr: Emmanuel Lubezki – A visszatérő
 Legjobb vágás: Mad Max: A harag útja
 Legjobb hangvágás: Mad Max: A harag útja
 Legjobb hangkeverés: Mad Max: A harag útja
 Legjobb vizuális effektek: Ex Machina
 Legjobb animációs rövidfilm: Bear story (chilei animáció)
 Legjobb animációs film: Agymanók

Alejandro G. Inárritu és Leonardo DiCaprio

Agymanók

Nemes Jeles László

Legjobb férfi mellékszereplő: Mark Rylance – A kémek hídjá
 Legjobb rövid dokumentumfilm: A Girl in the River
 Legjobb dokumentumfilm: Amy – film Amy Winehouse-ról
 Legjobb rövidfilm: Stutterer
 Legjobb idegennyelvű film: Saul Fia – rendezte: Nemes Jeles László
 Legjobb filmzene: Ennio Morricone – Aljas nyolcas
 Legjobb filmbetét dal: Writing's on the Wall – Sam Smith és Jimmy Napes – Spectre – A Fantom visszatér (James Bond)
 Legjobb rendező: Alejandro G. Inárritu – A visszatérő
 Legjobb női főszereplő: Brie Larson – Szoba
 Legjobb férfi főszereplő: Leonardo DiCaprio – A visszatérő
 Legjobb film: Spotlight

Kiosztották az Arany Málnákat is

Legrosszabb film: A szürke ötven árnyalata és a Fantasztikus négyes
 Legrosszabb színész: Jamie Dornan (A szürke ötven árnyalata)
 Legrosszabb színésznő: Dakota Johnson (A szürke ötven árnyalata)
 Legrosszabb rendező: Josh Trank (Fantasztikus négyes)
 Legrosszabb forgatókönyv: A szürke ötven árnyalata
 Legrosszabb férfi mellékszereplő: Eddie Redmayne (Jupiter felemelkedése)
 Legrosszabb női mellékszereplő: Kaley Cuoco (Alvin és a mókások 4. és Bérhaverok)
 Legrosszabb adaptáció: Fantasztikus négyes
 Legrosszabb filmes páros: Jamie Dornan & Dakota Johnson (A szürke ötven árnyalata)
 Az Arany Málna visszatérője: Sylvester Stallone (Creed: Apollo fia)

Megváltoztatta új albumának címét

Ariana Grande már tavaly beharangozta új albumának érkezését, amely várhatóan még idén az üzletek polcaira kerül. A koronggal kapcsolatban eddig azt lehetett tudni, hogy a Moonlight címet kapja, az énekesnő egyik legszemélyesebb szerzeménye után. Tavaly októberben megismerkedhettünk az album első előfutárával a Focus című dallal, amely előkelő helyezéseket ért el a slágerlistákon. A régóta várt harmadik stúdiólemez kapcsán viszont Ariana Grande nemrég meglepetéssel szolgált, ugyanis hivatalosan is megerősítette, hogy átkeresztelte az albumot Dangerous Womanre, de a korong első dala marad a Moonlight.

Véget ér a Dr. Csont

Hivatalosan is megerősítést kapott, hogy véget ér a nagy népszerűségnek örvendő sorozat, a Dr. Csont, azaz Booth és Bones kalandjai. A befejezésre a 12. évaddal kerül sor, ezzel pedig a sorozatot sugárzó csatorna egyik leghosszabb szériájává válik a Dr. Csont. A sorozat írói, Jonathan Collier és Michael Peterson egy közleményben fejtették ki, miszerint izgatottak, hogy kaptak még egy évadot, és méltó lezárást írhatnak a műsornak, amilyent a karakterek és a rajongók megérdemelnek. A sorozat főszereplői Emily Deschanel és David Boreanaz is hálájukat fejezték ki, amiért egy ilyen remek sorozatban szerepelhettek, egy kiváló stábbal működhetek együtt, de mindenkélt a hűséges rajongóknak mondtak köszönetet.

Freddie képviseli Magyarországot

Izgalmasan zajlott a Dal című válogató, amely során kiderült, melyik dallal versenyzik idén Magyarország a Stockholmban sorra kerülő Eurovíziós Dalversenyen. A döntőbe nyolc produkció került be: Mushu – Uncle Tom, Parno Graszt – Már nem szédülök, Berkes Olivér & Tóth Andi – Seven Seas, Petruska – Trouble in My Mind, Oláh Gergő – Győz a jó, Freddie – Pioneer, Kállay Saunders Band – Who We Are és Vásáry André – Why. A Frenreisz Károlyból, Pierrrot-ból, Zsédából és Both Miklósból álló zsűri négy produkciót választott ki, és ez után már a közönségszavazatokon múltott, hogy ki lesz a nyertes. A négy továbbjutó Oláh Gergő, a Kállay Saunders band, Petruska és Freddie (Fehérvári Gábor Alfréd) voltak. Végül Freddie-t érte a megtiszteltetés, hogy képviselje Magyarországot az Eurovíziós Dalversenyen, amelynek első elődöntőjére május 10-én kerül sor, a másodikra 12-én, a döntőre pedig 14-én.

Együtt koncertezik Selena Gomez és Joe Jonas

Az énekesnő nemrég jelentette be, hogy májusban turnéra indul legújabb, Revival címet viselő albumával, és első állomása Las Vegas lesz. Selena a nyár közepéig turnézik, és Amerika-szerte megközelítőleg negyven koncertet ad. Azóta az is kiderült, hogy fellépéssorozatán a középső Jonas testvér, Joe Jonas zenekara, a DNCE kíséri. Selena Gomez egyébként nemrég azon akadt ki, hogy folyton ex-párjával Justin Bieberrel hozzák össze. Bármilyen dalt énekel, rögtön belemagyarázzák, hogy Justinról, az iránta érzett szerelméről és a bánkódásról szól.

„Kedves Bizi!

Örülök, hogy van kihez fordulnom a gondjaimmal, mert sokszor zavar-
na, ha tudnák, hogy ki vagyok. 8. osztályos lány vagyok, és a tavalyi nyár
óta járhatok bulikra. Buli ide, buli oda, én csak akkor érzem magam
jól ott, ha velem van a társaságom is. Heten vagyunk, már kicsi korunk
óta barátkozunk egymással. Azon gondolkodtam, hogy ezekre a bulikra
jobb, ha egyedül megyek, ahogyan néhányan szokták. Ők azt mondják,
hogy így kell, mert akkor ismerkednek. Mi a jobb? Kérlek, segíts!

Baba”

Válasz:

Kedves Baba!

Ha hiszed, ha nem, nagyon sokan vannak, akik nagyon rosszul éreznék magukat, ha egyedül kellene elmenniük színházba, moziba, kávézóba, beülni a fagyizóba, vagy éppen a buliba. És ez teljesen rendben van, mert az emberek társas lények, és akkor érzik magukat biztonságban és jól, ha nincsenek egyedül. Biztos vagyok benne, hogy te nem tartozol azok közé, akik csak azért élnek, hogy bulizhassanak. Sokan vannak, akik hozzád hasonlóan a régi, megszokott társaságban tudják csak magukat jól érezni, csak velük tudnak feloldódni. Így van ez sokunknál felnőttkorban is. És ez így is normális. Különben is a barátok azért vannak, hogy együtt legyünk velük, és jól szórakozzunk! Egy dologra nagyon oda kell figyelni: Soha ne kényszerítsd magadat olyan dolgokra, amelyek nem esnek jól, csak azért, hogy másokra hasonlíts! Szórakozzál, szórakoztatod a magatok módján, ahogyan nektek a legjobban megfelel, abban a társaságban, amelyben jól érzed magadat.

Hidd el, a bulikon kívül van más szórakozási lehetőség is. Létezik még egyebek között: mozi, színház, fitness, séta, korcsolyázás, kerékpározás, táncanfolyamok, és még sok minden más is. Azokkal is élni kell! Így kerek a világ!

„Kedves Bizalmas sorok és Bori Mária!

Negyedikés korom óta, második éve rendszeresen olvasom a Jó Pajtást és a Bizalmas sorokat. Tetszik az új külalakja is, a színes oldalakkal. Na-

gyon érdekesnek találok a Bizalmas sorokat és a leveleket, mert sokszor olyan dolgokat kérdeznek, ami engem is nagyon érdekel. Úgy döntöttem, hogy én is megírom a gondomat, mert nem tudom, mit is tegyek. Az osztályomban van egy nagyon cuki fiú, aki már évek óta tetszik. Azon gondolkodtam, tervezgetem, hogy találkára hívom. A barátai azt mondják, hogy ne tegyem, mert eddig minden lányt elutasított. Mit tegyek, hogy engem ne utasítson el? Kérlek, segíts nekem a tanácsoddal!
Csipkerózsika”

Válasz:

Kedves Csipkerózsika!

Úgy tűnik, te kutatást is végeztél a fiú társaságában, így nagy a valószínűleg neki is a tudomására jutott, hogy tetszik neked. A te helyedben kívánnám, hogy a fiú is jelét adja annak, hogy felfigyelt rád, és téged vonzónak talál, mert különben biztos kudarc az egész közeledés. Ezt azért is ajánlom, mert a fiúk burkoltan, de tudomásodra adták,

hogy hogyan gondolkodik, érez a fiú. Védelmesen lépnek fel veled szemben. Az igazság az, hogy nála még nem jött el a szerelembeesés ideje, nem érdeklik még a lányok. Nagyon sok serdülő fiú van, aki nem akar még járnai senkivel sem. Ez azért van, mert még nem jutottak el arra az érettségi szintre (az érzelmi és az úgynevezett pszichoszexuális fejlődésükben), hogy érdekelje őket a másik nem, a járás. A veled egykorú fiúkat általában sokkal jobban érdekli a foci, a számítógép, vagy valami más, mint a lányok. Nem kizárt, hogy ha valamelyik lány nagyon-nagyon tetszene neki, akkor találkára hívná. Ha úgy érzed, fel vagy készülve, és el tudod fogadni a fiú visszautasítását, akkor próbáld szerencséd! Ha mégsem vagy biztos abban, hogyan fogadná a fiú elutasítását, akkor inkább ne is próbálkozz. De azért az is jó és ajánlatos lenne, ha

megvizsgálnád a védelmes baráti társaságot is, mert közöttük biztosan van egy-két fiú, akinek te is tetszel, aki vonzódik hozzád, csak a mostani szimpátiád miatt nem látod őket. Ki tudja, lehet, hogy végül is közülük kerül ki az, akivel járnai fogsz.

Bori Mária

TUDNI ILLIK, HOGY MIT ILLIK

Mit, mivel, hogyan együnk?

A kenyéret az asztalnál sohasem harapjuk, mindig törjük. A kenyérszelet helye mindig a bal kezünkönél van.

Ha a vaj nincs adagokra vágva, ne nyúljunk hozzá a saját késünkkel, hanem a vajtartóhoz tett késsel vágunk belőle, és azt a tányérunkra tesszük. Most már a saját késünkkel kenhetjük.

A lekvárt az edényből – éppúgy mint a vajt – nem a saját késünkkel szedjük ki. A felvágottat az oda helyezett késsel szedjük ki. Ha a kenyér meg van kenve, nyugodtan harapjuk.

Ha vendégségben vagyunk és az ételben hajszalet, vagy más találunk, nem illik hangosan megjegyzéseket tenni, hanem az evőeszköz segítségével a tányér szélére kell tenni.

Megtörténik, hogy a levest nem tányérban, hanem csészében találják. Ebben az esetben a bal kezünkkel a csésze fülét fogjuk, jobb kezünkkel pedig kanalazzuk a levest. A csésze alján maradó néhány cseppet ki is ihatjuk.

Ha a levesben hús, vagy kolbász van, először kivesszük a ránk eső részt, és aztán a levest rászedjük. A darabokat a levestel együtt fogyasztjuk, és nem tartalékoljuk a végére. A húsféléket késsel és villával esszük, kivéve a fasírtot. A fasírt evőeszköze a villa. A húst nem egyszerre vágjuk fel, hanem falatonként. Ha csontos a hús, a villánkkal megtámasztjuk, és a késsel levágjuk a húsdarabokat. Az aprószárnyasok csontját kézzel is megfoghatjuk.

A rizst csak villával esszük, a tejberizst, és a tejbegrizt pedig kanállal. A gombócot is csak villával esszük. A kompótot kompótos tányéron találják, és innen kiskanállal fogyasztjuk, a magvakat nem köpködjük ki, hanem a kiskanál segítségével tesszük félre.

A cukortartóban lévő cukorért ne nyúljunk kézzel, de a kanalunkkal sem, hanem a benne lévő kanállal. A teáscsészét két kezünkkel is foghatjuk, pontosan a hüvelyk és a mutatóujjunkkal. A tortát és krémet és más hasonló süteményeket tortavillával, vagy kiskanállal is ehetjük.

Étkezés után szokás a fogközők és az íny tisztítása fogvájóval. Ekkor ügyelni kell arra, hogy ne az asztalnál végezzük, és másik kezünkkel takarjuk.

LELKIZZÜNK

Családepítő technikák

A modern családok rohanó életét manapság a heti teendők, különböző kötelezettségek sokasága és a pontos időbeosztás jellemzi. Ebben a rohanó világban mégis igényli a család minden egyes tagja a jól működő, összetartó családot. Természetesen a gyerekeknek lenne leginkább szüksége a család összetartó erejére, ami ebben a nagy rohanásban olykor eltűnik. Felmerülhet hát a kérdés, mégis hogyan kezelhető a leírt állapot?

A fent leírt állapot kezelésére nyújthat némi segítséget Bruce Feiler, aki a modern családok életéről vezet rovatot a Sunday New York Timesban. Szerinte a sikeresen működő vállalatok csapatépítő technikái felhasználhatóak a családok problémáinak kezelésekor is. A következő sorokban leírt módszereket gyerekként is alkalmazhatod, semmi másra nincs szükséged, mint hogy a szüleid segítségével és együttműködésével hétköznapi teendőitek szerves részévé tegyétek ezeket a technikákat.

Gyűlés a nappaliban. A nagy cégeknél dolgozókhöz hasonlóan reggelente kerüljön sor egy gyors családi megbeszélésre, péntekenként pedig egy hosszabb összegző értékelésre, amikor a család minden egyes tagja megossza a többiekkel, hogyan múlt el a hét. A megbeszéléseken mindenki rámutathat arra, hogy jól, illetve gyengébben működött együtt a család. Ez abban nyújt segítséget, hogy a családi kupaktanács rendszeresen összeüljön, és még összetartóbb közeg jöjjön létre, amelyben lehetőség nyílik arra, hogy családtagok elmesélhessék mindazt, ami az elmúlt héten történt velük. Érdemes ezeken a családi megbeszéléseken figyelmet szentelni arra, hogy milyen jó dolgok történtek a családdal, illetve melyik az a terület, ahol a következő héten javítani lehetne.

A családi rendszer újratervezése. Mivel egy rohanó világban élünk, a családi teendők és kötelezettségek szervezetsége elengedhetetlen. A születekkel közösen készítsetek egy táblázatot, amelybe személyenként beírjátok, kinek mi a teendője és feladata. Azzal, hogy elhelyezitek a nappaliban vagy a konyhában, mindenki számára követhetővé válik, kinek mikor mi a teendője.

Családi egység. Mindenki számára ismerős, hogy a szülő az, aki a fontos dolgokban dönteni szokott, de ez nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy a család működésére vonatkozó szabályok megfogalmazásában a gyerekek is részt vegyenek. Ez segítséget nyújthat abban, hogy a gyerekek is megtapasztalják, milyen döntést hozni, megfogalmazni szabályokat, amelyeket aztán következetesen be kell tartani, ha pedig nem így történik, annak természetesen következményei lesznek. Ha a család egy csapatként működik együtt, együtt hoz meg egyes döntéseket, old meg problémákat, az a családi kommunikációt is segíti és csökkenti a félreértéseket.

Összeállította: Kis Laura

TESZT

Mennyire vagy nyílt?

Igazak rád a következő állítások?

1. Ha valami baj vagy sérelem ér, inkább igyekszem túltenni magam rajta. Nem szólok a másíknak, nehogy vita legyen belőle, mert azt nagyon nem szeretem.

- a) Igen. (2 pont)
b) Nem. (0 pont)

2. Úgy gondolom, ha az érzéseimet, igazi véleményemet elmondom, kiadom magam, kiszolgáltatottá válok a másíkkal szemben.

- a) Igen. (2 pont)
b) Nem. (0 pont)

3. Úgy gondolom, megvannak az alapvető szabályok, amelyekhez mindenkinek tartania kell magát. Így nincs mit megbeszélni azon, ha valaki másként viselkedik.

- a) Igen. (2 pont)
b) Nem. (0 pont)

4. Ami a szívemen, az a számon. Néha én is úgy gondolom, talán jobb volna, ha kicsit visszafognám magam, és meggondolnám, mit mondok ki.

- a) Igen. (0 pont)
b) Nem. (2 pont)

ÉRTÉKELÉS:

0–4 pont

Az őszinteség szép erény, de nem véletlenül találták ki a „kegyes hazugság” fogalmát sem. Persze nem föllentésre buzdítunk, csak arra, hogy gondold meg a szavaidat, mielőtt megszólalnál. Próbáld magad beleélni a másik helyzetébe is, és aszerint tálald a mondanivalód!

6–8 pont:

Az indíttatásod érthető, ám tudomásul kell venned: a tisztázatlan kérdések csak még nagyobb problémákat szülnék, mint egy esetleges vita. Tálald meg az arany középutat, vállald önmagad és a véleményed! Így az apró, könnyen tisztázható félreértésből nem lehet nagyobb probléma, ami ellenkező esetben bizony megtörténhet.

Balszerencsés, aki balkezes?

Mi lehet a közös Benjamin Franklinben, Albert Einsteinben és Bruce Willisben? A balkezesség, amely az emberiség 10 százalékát érinti. De vajon okosabbak, kreatívabbak a balkezesek, vagy éppen ellenkezőleg: több baleset és lelki sérülés éri őket?

Balszerencsés, aki balkezes?

Tény, hogy a világot a jobbkezesek számára rendezték be, ezért a balkezeseket bizonyos helyzetekben több baleset érheti. Ha például egy balkezes gomb alakú kilincset akar kinyitni, biztosan balra tekeri, így rögtön horzsolja az ajtófélfát az ujjperceit. A kézfogás sem mindig olyan egyértelmű feladat egy balkezesnek.

A magyar nyelvben ráadásul a bal oldalhoz gyakran valamilyen negatív tulajdonság is tartozik, ilyen például a balfácán, a kétbalkezes, a

balfék, a balga, a balsors, és a balszerencse kifejezések. Az arab országokban pedig – ahol közösen étkeznek egyetlen nagy edényből – bal kézzel az ételért nyúlni igen nagy sértést jelent, hiszen ezt tisztátalannak tartják. A jobb- vagy balkezesség azonban nem kultúrafüggő, hanem örökletes tényezők hozzák létre, és egyáltalán nem befolyásolja a szellemi képességeket vagy a testi ügyességet.

Mit tehetsz, ha balkezes vagy?

– Feltétlenül szerezz be balkezes eszközöket! A jobbkezes tárgyak bal kézzel történő alkalmazása nehéz, hibás mozdulatokat rögzít, ami rontja az önértékelésedet.

– A pad bal oldalán ülj, hogy a társaddal ne akadályozzátok egymást!

– Sok balkezes a csuklóját behajlítva, felülről ír, vagy akár egész testével követi ezt a kéztartást, ezzel megkönnyítve a gerincferdülés kialakulását. Ezt megelőzhetjük, ha a füzetet egy kissé jobbra lefelé döntjük.

– Számos sportágban kifejezett előny a balkezesség, mint a kosárlabdában, a teniszben vagy a vívásban.

Kozmetikázz otthon pofonegyszerű módszerekkel!

Segítünk, hogy a saját két kezeddal szerezz kellemes perceket az arcbőrödnek otthon, a fürdőszobában.

Márts egy arcmosó törölközőt forró vízbe, csavard ki, és terítsd az arcodra! Hagyd rajta egy percig, és ismételd meg háromszor! A gőz segít felpuhítani az arcbőröd.

Szabadulj meg az elhalt hámsejtektől egy finom arccadírral! Radírozz körkörös mozdulatokkal kb. egy percig, azután öblítsd le az arcod! Óvakodj a durva, nagy szemcsés radíroktól, amelyek irritálhatják a bőröd.

Rakj fel egy otthoni pakolást, vagy ha lusta vagy, használhatsz boltit is, a lényeg, hogy legyen benne E-vitamin és antioxidánsok. Hagyd fent legalább öt percig, majd öblítsd le!

Dolgozz be a bőrödbe egy gazdag hidratáló krémet! Ne hagyd ki a nyakadat se!

Cseppents aromaterápiás nyugtató olajat a csuklóidra az ütőerekhez és a füleid mögé! Ettől finom nyugodtság fogja átjárni az egész testedet.

Otthoni maszkrecept

Keverj össze 3 kiskanál zabpelyhet 2 kiskanál mézzel, és kend fel az arcodra kb. öt percre! Szuperül hidratálja a bőrt ez az édes kis maszk.

Öltözz zölden!

Ha figyelsz arra, hogy környezetbarát ruhákat vásárolj, sokat tehetsz a környezetért és magadért is. Lássuk, hogyan!

Figyelj a ruhához használt festékre!

A ruhák festése közben rengeteg vizet és vegyi anyagot használnak a textiliparban. Próbáld inkább „természetes” színű ruhákat vásárolni. A vízszennyezés mértékét mutatja, hogy például ha csak az Egyesült Államok lakói nem színezett ruhákat vásárolnának, akkor a megmaradt festékekkel 2,5 cm vastagon be lehetne teríteni egész Chicago területét.

Az anyag minősége

Műszál helyett vegyél természetes anyagból készült ruhákat! Ha egy olyan pólót és farmert veszel, ami 100%-osan organikus anyagból készült, azzal legalább 150 gramm műtrágya, növényvédő szer és gyomirtó talajba kerülését akadályozod meg. Ezzel a módszerrel évente több tonnányi méregtől kímélnék meg a környezetünket, amivel rengeteg ivóvizet is meg lehetne takarítani.

Ruhát szőrméből? Komolyan?

Vedd az állatokat, ne vegyél igazi bundát! Bár a szintetikus anyagokból készült szőrme előállításához is szükség van energiára és nyersanyagra, de legalább egyetlen állatnak sem kellett meghalnia érte.

Használt ruhák

Adj a használt ruháknak is egy esélyt! Egy átlagos ember évente 47 új ruhadarabot vesz. Ha csak egy ruha ezek közül használt, akkor már fél kanna gázolajat takarítunk meg. Gondolj bele, mennyi energiát spórolnánk meg, ha minden tízedik ruhánk használt lenne!

Tarts növényeket a szobádban!

Jön a tavasz! A fák rügyeznek, a madarak csiripelnek és az emberek is kezdenek elszakadni a melankóliától. Hogy lépést tartsunk a természettel, nem árt színesíteni szobánkat egy-két szép növényvel. Mindegy, hogy milyen növény, a lényeg, hogy megfelelő gondoskodást kapjon. Elég napfényt, vizet, esetleg tápoldatot.

Milyen növényt tartsak?

A kaktuszokat ritkán kell öntözni, és árnyékosabb helyen sem pusztulnak ki. Kevés fényt igényel a sárkányfa is, mely, ha nem is virágival, de zöld, illetve tarka színeivel szép dísz lehet szobádnak. Földjét azonban nem árt nedvesen tartani, ha azt akarod, hogy a levelei szép zöldek maradjanak. Az orchideafélék igen elterjedtek, pedig régen nagy kincsnek számított ez az esőerdőből származó növény. Színompás virágait egész évben csodálhatod, csak arra kell ügyelni, hogy a szára vissza legyen vágva, miután elvirágzott. Viszonylag igénytelen, ke-

vés öntözés szükséges. Hasonlóan számtalan színben létezik az afrikai ibolya is. A legjobb számára, ha az ablak közelében tartjuk, és alulról öntözzük, a levelét ért víz ugyanis barnás foltokat okozhat.

Nem csak a lányoknak

Természetesen virágokat nem csak lányok, hanem fiúk is tarthatnak szobájukban. A természet kifejezetten nekik találta ki a találósan elnevezett „legényvirágot”, melynek nagyon szép, fényes levelei vannak, azonban félárnyékos helyen, kevés öntözéssel is virít.

Közismert az a mondás, hogy „aki a virágot szereti, az rossz ember nem lehet”. Nem, hogy rossz ember, de rossz kedvű sem lehetsz, ha a szobádat szép növények díszítik. A közérzetünkre nagy hatással van az a környezet, amelyben élünk. A szobanövények szebbé tehetik környezetünket, javítva ezzel közérzetünket. Irány tehát a legközelebbi virágbolt vagy piac!

Tippek

– Készítsd magad a kaspót egy téglaszínű cserép, tempera és egy kevés kézügyesség segítségével. A natúr cserépet díszítheted szalvétával is. A szalvétáról leválasztod a színes réteget és folyékony ragasztóval, valamint ecsettel a cserépre illesztetted.

– A virágokat érdemes nagytakarítások alkalmával zuhannyal lemosni, hogy a leveleik újra szép fényesek legyenek.

– A leveleken lévő portól sörrel is megszabadulhatsz, ha ugyanis lemosod vele a leveleket, szép fényesek lesznek tőle!

Ez a természetes anyag, kevésbé ismert nevén nátrium-bikarbonát mérgező hatás nélkül, környezetbarát módon segít az élet számos területén (akárcsak a citrom és az olívaolaj). Íme a szóbabikarbóna legjobb felhasználási módjai:

1. Csinálj belőle fogkrémet! Mártsd a nedves fogkeféd egy kis szóbabikarbónába, és moss vele fogat! Régen fogfehérítésre használták, illetve a lehelet felfrissítésére. Egy kis vízzel, illóolajjal vagy fertőtlenítő hatású teafaolajjal elkeverve kiváló fogpasztát készíthetsz belőle.

2. Használj dezodoroként! Simíts egy keveset a hónaljadra, hogy csökkentsd a testszagot!

3. Semlegesíti a száj kellemetlen ízét, szagát. Egy pohár vízbe tegyél egy teáskanálnyi szóbabikarbónát, és ezt forgasd meg a szádban, köpd ki, majd öblítsd ki!

4. Keverd össze vízzel, és kend be vele a rovarcsípést: enyhíteni fogja a viszkető érzést.

5. Lefolyó tisztításához keverj össze egy csésze szóbabikarbónát és egy csésze ecetet, hogy megszüntesd a dugulást!

6. Ahhoz, hogy eltávolítsd a fésűdről a felhalmozódott olajokat, áztasd azokat egy tál meleg vízbe, amelyhez adj egy teáskanál szóbabikarbónát! Ezután öblítsd le, és hagyd megszáradni a fésűket, melyek így a fénytelen hajnak is csillogást adnak.

7. Tedd csillogó fényessé a padlót! Keverj össze fél csésze szóbabikarbónát egy vödör meleg vízzel, hogy könnyedén megszabadulj a piszoktól. Töröld fel, majd élvezd az új csillogó padlódat!

8. Tisztítsd meg a mikrohullámú sütőt! Tegyél egy szivacsra belőle, majd tisztítsd meg a belsejét! Ezáltal a szagokat is csökkentetted.

9. Készíts egyszerű, kímélő sűrűlőszert! Enyhén nedves szivacsra szórj szóbabikarbó-

Mi mindenre jó a szóbabikarbóna?

nát, majd dörzsöld végig vele a kádat, a mosdót és a csempét. Öblítsd le és töröld szárazra!

10. Tegyél szóbabikarbónát egy tiszta nedves szivacsra, majd dörzsöld át vele a bútorokat könnyedén. Végül töröld le egy száraz ruhával!

11. Tisztítsd meg a műanyag zuhanyfüggönnyt! Szórd meg a szóbabikarbónával, és egy nedves kefe segítségével dörzsöld át a zuhanyfüggönnyt, majd öblítsd le.

12. Légrisztítő. Többé már nem lesz szükséged vegyi anyagokra körülötted, ha desztillált vízhez adsz egy evőkanál szóbabikarbónát és pár cseppet a kedvenc illóolajodból.

13. Szórj szóbabikarbónát a szőnyegre, várj 15 percet vagy egy éjszakát, és porszívózd fel a szőnyegből a port!

14. Szórj szóbabikarbónát a szeméttároló alá, hogy távol tartsd a szagokat!

15. Egy doboznyt tegyél a ruhásszekrényedbe, hogy felfrissítsd! Adj hozzá néhány csepp levendulaolajat, hogy távol tartsd a molylepkéket!

16. Szagtalanítsd a cicaalmot! Tegyél egy dobozba szóbabikarbónát, majd helyezd az alom tetejére!

17. Rázz egy kis szóbabikarbónát az éppen nem használt cipődbe, hogy frissen tartsd addig, amíg nem viseled újra.

18. Adj egy teáskanálnyi a vázába, hogy hosszabb ideig életben tudd tartani a virágodat.

19. Víz alatt tisztítsd meg szóbabikarbónával a gyümölcsöket és zöldségeket, hogy eltávolítsd róluk a növényvédő szerek maradványait!

20. Tegyél egy csipet szóbabikarbónát egy liter frissen főzött teába, hogy megszüntesd a keserű ízt.

REJTVÉNY

Játék a betűkkel

1. ITAT + K _____
2. ARAT + K _____
3. EVÉS + K _____
4. PALA + K _____
5. ARAB + K _____

A felsorolt szavak mindegyikéhez add hozzá a K-betűt, majd a betűket rakd más sorrendbe, és alkoss új, értelmes szavakat!

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4			CS	
5	CS			

Vízszintesen:

1. Függőzár,
2. Építőanyag,
3. Ragad,
4. Janika,
5. Az óra végét jelzi.

- Van a lépnek (belső szerv) kivezető csöve? – kérdezi a tanár.
- Van! – vágja rá Peti.
- Ne mond, és mi a neve?
(A válasz az átlóban lesz, ha megfejted a rejtvényt.)

Lóugrásban

K	GY	C	I	SZ
K	T	E	S	S
K	I	E	Ü	S
T	A	E	I	E
T	R	O	CS	L

- Hány kendermagos tyúk kel ki Japánban?

A választ a rejtvényben talárod, ha a lóugrás szabályai szerint fejtjed meg a rejtvényt.

Ölelkező szavak

1	MADÁR ----- SAV	2	GÓLYA ----- SZÁR
3	ÖKÖR ----- PONT	4	TAR ----- PATKÓ

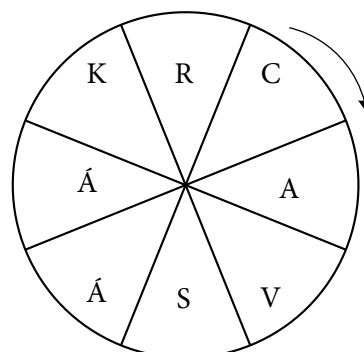
Olyan szavakat keres, amelyek mind a felső, mind az alsó szóval értelmes, összetett szót alkotnak!

Szókihúzó

N	B	I	N	K	A	
Y	A	N	A	É	R	Ó
Í	N	G	G	N	E	R
L	D	A	Y	A	N	A
I	I	Ó	Á	H	Y	K
K	T	R	R	E	É	A
S	A	A	Ő	V	E	T

BANDITA KÉN RENG
GYÁR NAGYHÉT TAKARÓ
ING NAGY VET
INGAÓRA NYÍLIK

A fenti szavakat húzd ki a betűhalmazból balról jobbra, jobbról balra, fentről le, letről fel és az átlók irányában! A megmaradt betűkből egy tavaszi díszcserje nevének kapod.

Csak logikusan

A betűk egy bizonyos logika szerint követik egymást, ha erre rájössz, már meg is van a virág neve, amit keresünk.

Milyen lenne az életünk a reklámban?

Az utcán, az otthonunkban a reklámok lóvá tesznek, csőbe húznak, és néha szinte már megfojtanak minket. A reklámok az emberek elégedetlenségét és mohóságát növelik, elhitetik velünk, hogy arra is szükségünk van, amire igazából nincs, hogy az is jó, ami valójában nem az.

Eljátszottunk a gondolattal, hogy milyen lenne az életünk, ha minden úgy történne, ahogy a reklámokban:

Reggel belépek a legújabb divat szerint kicsempézett, minimum 20 négyzetméteres fürdőszobába. Haját mosok az előzőnél 22,7%-kal hatékonyabb ultraregeneráló, forradalmian új samponnal, amelyet csak azért vettem meg, mert lehet vele nyerni és szeretném, ha bekerülnék az elődöntő selejtezőjének válogatására. Hmmm, nem is rossz, 78% százalékkal fényesebbé és négyszer erősebbé vált a hajam!

Felkapom a mosógépből kihúzott vakítóan hófehér inget, amely csontszáraz és vasalni sem kell. Tetszik, bár kockásan szebb volt...

Eszembe jut, hogy a 35 éves mosógépszerelő, aki már 40 éve van a szakmában még mindig nem jött, hogy megkopogtassa a masina elé épített üvegfalat, és a vízlágyító csodaszert ajánlja. A WC pereme alatt baktériumok bujkálnak, és folyton kibeszélnék a barátaim előtt.

A legalább 50 négyzetméteres konyhában mosolyogva, erőlködés nélkül kifacsarok négy kiló narancsot. Iszom a vitaminléből, majd ugrok egy hátra szaltót, átugrom az egy méter magas, két méter hosszú asztalt, majd megkenek egy szelet kenyéret margarinnal, amitől nem is lesz koleszterinproblémám. Közben népviseletbe öltözött indiánok kopogtatnak az ablakon: meghozták a XVII. századi kávéültetvényről a friss feketét. Az ital illatára felébred a család többi tagja is. A 16 éves lányom élete elég stresszes, legfőbb problémája a ráncok. A fiam önt magának az ultramagas

hőmérsékleten hőkezelt félzsíros homogénezett tejből, majd kétségbeesetten előkapja az ultravékony mobilját, felhívja a nyuszit, mivel elfogyott a legfinomabb csokoládés kakaója, amitől két perc alatt nő 10 centit.

A mennyei étkezés végeztével szigorúan egy csepp mosószerrel csillogóra sikálom mind a 200 tányúrunkat.

A szétpancsolt vizet felitatom egy olyan törlőkendővel, amellyel akár a Föld vízkészletét is fel lehet szívni. Véletlen összekarcolom a krómzott fém konyhabútort a fémszálas mosogatószivaccsal, de találékony vagyok, odapakolok egy súrolószert. Eközben topmodell alakú feleségem betuszkolja a táskájába a szuperintelligens molekulafelismerő mosóport, hadd legyen mivel dicsekednie, ha a munkahelyén észreveszik, hogy milyen fantasztikus színe van a fekete selyem kisestélyijének (nem, nem új). Később egy kollegina megdicséri a korpamentes frizurámat. Munka után betérek egy ruhaboltba, ahol egy székkal és fogorvossal találok szemben magam, aki megnézi, hogy a fogkrémem a hét elvárásból mennyit teljesít (nyolcat). Hazafelé körözök párat az utcánkban, ugyanis a párom átfestette a kerítést, így nem találok a lakásunkat... (szeretlekmagyarorszag.hu)

Test és lélek összhangja

A mozgásterápia elmélete a keleti mozgásfajták közé sorolja a jógát, a csikungot, tajcsit, a do-in gyakorlatokat. Ezek mindegyikénél hangsúlyos a test, a lélek és a szellem egységének megteremtése. Míg a nyugati sportoknál fontos a minél gyorsabb teljesítménynövekedés, a keleti irányzatok a harmóniára, egyensúlyra helyeznek nagyobb hangsúlyt. A mozdulatok lassúak, összpontosítva a helyes kivitelezésre. Fontos szerepe van a légzőgyakorlatoknak, ez minden esetben kapcsolódik a mozgássorozatokhoz. Akkor is érdemes elkezdened valamelyik keleti mozgásfajtát, ha egyáltalán nem vagy hajlékony. Meglepően gyorsan tapasztalod, hogy ízületeid rugalmasabbá válnak. Legjobb, ha néhány alkalommal csoportos órákat látogatsz, ezután már otthon is elvégezheted a gyakorlatokat. Nagyon fontos a rendszeresség, már napi 30 perc is látványos sikerhez vezet.

Jógazni? Miért ne?

A jóga egy különleges testkultúra, lelki gyakorlat, amely során az ember önuralomra tesz szert testi működése és gondolatai felett. Nagyobb városokban több lehetőség van a jóga csoportos elsajátítására, ám kisebb településeken az internet segítségével belekóstolhatunk ebbe a különös világba.

A szó igazi értelmében vett jógai teljesítés ép szervezetű és különleges lelki alkatú. Régen, akinek akár csak egy foga hiányzott, nem lehetett jógai, és hasonló szempontok érvényesültek a tanítványok kiválasztásánál is. A jógai ember ősi, legtermészetesebb életének törvényszerűségeit tanulmányozta, ami megegyezik a modern egészségtan szabályaival. Azt tartotta, hogy a betegségek és a lel-

ki kiegyensúlyozatlanság oka a biológiailag természetellenes, emberidegen élettempó, az idegesség, a nyugtalanság. Tanítványait a tökéletes, megingathatatlan lelki és hangulati egyensúlyra oktatta. A jóga alaptanai szerint élő ember ritkán beteg, inkább gyógyítja a betegeket. A vegetáriánus táplálkozás nem kötelező, de lényeges, hogy a fő táplálék mindig növényi legyen.

Tudod-e?

A híres német költő, az emberiség történetének egyik legnagyobb elméje, Goethe is híve volt a jóganak. Meggyőződése volt, hogy ha az ember a testét helyesen karbantartja, számos lelki konfliktus felett úrrá lehet. Az egyenes, méltóságteljes testtartás kihat a lélekre, és tekintélyt ad. A jógaipar mintegy 90 ezerféle testtartást és gyakorlatot tart számon.

Az újdonsült apuka kirohan a szülőszobából, hogy elújsáolja a hírt a kint várakozó családtagoknak:

- Ikreink születtek!
- Na és kire hasonlítanak? – kérdezi a nagymama. A férfi elgondolkodik, majd felel:
- Egymásra!

*

- Hogy hívják azt az időt, amikor a sünöknek nem kell iskolába menni?
- Sünidő.

*

- Mi az: vízben van és motyog?
- ???
- Motyogatórongy!

*

- Hogy hívják az erős véccékefét?
- Budi Bilder.

*

- Hogy hívják a modern kutyaházat?
- ???
- Vauhaus.

*

A diák vizsgázik irodalomból, a tanár megszólal:

- Húzzon egy tételt.
- A diák húz, majd felolvassa:
- József Attila.
- Rendben, akkor mondjon el egy József Attila-verset!
- „József Attila: Én nem tudhatom...”
- Nem tudja?! Egyes!

*

Két rendőr bemegy a „mekibe”. Egyikük rendel:

- Két séket kérek.
- Mire a másik:
- Akkor én egy astalt...

*

Az egyirányú utcában szemben a forgalommal halad egy személygépkocsi. A közlekedési rendőr megállítja, és nagy mérgesen indul a kocsifelé. Ekkor észreveszi, hogy a főkapitány ül a volánnál. Tiszteleg, még mindig mérges arckifejezéssel megjegyzi:

- Mit szól, főkapitány úr? Már megint rosszul tették ki a közlekedési táblákat.

*

Két autós áll a pirosnál. Az egyik lehúzza az ablakot, és odaszól a másiknak:

- Elnézést kérek, a Deák térre szeretnék menni...

Mire a másik:

- Jó, akkor menjen.

*

A kamionsofőr a telefonfülkéből hívja a központot:

- Főnök, van egy kis baj! Összetört a bal oldali visszapillantó tükröm.
- Nem nagy gond, cseréld ki!
- Nem lehet, főnök, rajta fekszik az egész kamion!

*

Kiskacsa úszik a tavon és sír. Odamegy hozzá a krokodil és megkérdi:

- Miért sírsz kiskacsa?
- Mert nem tudom ki vagyok és mi vagyok...
- Ó, hát ez egyszerű: sárga csőr, sárga tollak, úszóhártya – kacsa vagy!
- Szupi! Kacsa vagyok! – örül a kiskacsa. És te mi vagy?

- Találd ki! – mondja a krokodil.
- Hmm, hosszú fark, rövid lábak, nagy száj, bőrdzseki... olasz vagy!?

*

Vicces nevek

Arany Erika, Balatoni Napsugár, Békés Csaba, Borsos Áron, Börönd Ödön, Cserpes Virág, Ebéd Elek, Égető Napsugár, Fa Jankó, Futó Rózsa, Fül Elek, Füle Imre, Füleml Csenge, Fütty Imre, Locsoló K. Anna, Luc Erna, Major Anna, Olajos Alajos, Pál Inka, Para Zita, Zsíros B. Ödön.

Két nyugdíjas beszélget a szociális otthon reggelizőjében:

- Úgy érzem magam, mint legénykoromban...
- Nocsak, hogyhogy?
- Akkor is utáltam a tejet!

*

- Gyerekek! Ma este 20:20-kor egy csodálatos, ritka természeti jelenséget figyelhettek meg; holdfogyatkozás lesz. Senki ne mulassza el megnézni! – hívja fel a gyerekek figyelmét a földrajztanár.

- És tessék mondani, melyik csatornán adják?

*

- Közlegény! Miért nem vett részt az álcázási gyakorlaton!?

- Honnan tudja, őrmester úr, hogy nem voltam ott?

*

Kanalas Lajost tegnap a villájában megkéselték.

*

Két kémény beszélget:

- Te haver, én nagyon fáradt vagyok!
- Akkor dőlj le egy kicsit!

Kvíz

- Hova kéne menni pulykakakast venni az ismert dal szerint?
Badacsonyba Debrecenbe pulykafarmra
- Hogy nevezik a kutyákból vagy farkasokból összeverődött csoportot?
falka banda team
- Melyik szent nevét viseli az éjszaka világító bogár?
Szent János Szent Ferenc Szent Péter
- Melyik hangszernek ugyanaz a neve, mint egy növénynek?
gordonka orgona oboa
- Milyen gesztenye egy növénynév?
durva szolid vad
- Hogyan nevezik a fejtörőkben egy sorozat valamilyen szempontból kilógó tagját?
tyúktojás verébtójás kakukktójás
- Milyen lázunk lehet fellépés előtt?
villany mécses lámpa
- A lónak négy lába van, mit csinál mégis a közmondás szerint?
megbotlik megfordul elfárad
- Kik férnek el kis helyen a mondás szerint?
sok szerencsés ember sok türelmes ember sok jó ember
- Kit vagy mit érnek hamarabb utol, mint a sánta kutyát?
a kocogót a hazug embert a villamost
- Mi nélkül nincsen rózsza a közmondás szerint?
virág levél tövis
- Mitől nem esik messze az alma a közmondás szerint?
a magjától a héjától a fájától

Az óceánok számokban

A Földön kb. 149 millió négyzetkilométer szárazföld van, a többi víz. Bolygónk összterületének 29%-a szárazföld, 71%-a pedig víz. A vizes felület csaknem felét, egészen pontosan 46,5%-át a Csendes-óceán teszi ki.

És a többi?

Atlanti-óceán: 22,9%, Indiai-óceán 20,5%, Déli-óceán 6%, Jeges-tenger 4,1%.

Szólásmagyarázat

Port hint a szemébe

A kifejezés eredeti értelmében hajdan az ellenségnek szórtak port a szemébe. Párviadalban valamelyik harcos felkapott egy marék port, azt ellenfele szemébe szórta, és utána nem volt nehéz legyőzni a látásától megfosztott embert. Ugyanezt megfigyelték az állatok világában is. Állítólag a róka homokot rúg az üldöző agár szeme közé, de előfordul, hogy marakodó farkasok is így zavarják meg ellenfeleiket. Szólásunk mai értelme: félrevezet, elbolondít...

Fogas kérdés

Melyik ajtót válasszam?

Rabságban szenvedünk a szultán udvarában. A következő ajánlatot teszi a szultán: választanunk kell két ajtó közül. Az egyik mögött a szabadság, a másik mögött két éhes oroszlán vár. Egyet kérdezhetünk az őroktól az ajtókkal kapcsolatban, és utána döntenünk kell. Egy bökkendő azért van. Az egyik ór mindig hazudik, a másik mindig igazat mond, de nem tudjuk, melyik melyik. Mit kérdezzünk az egyik őről, hogy lehetőleg ép bőrrel megússzuk?

Megoldás: bármelyiktől kérdezhetjük a következőt: „Mit mondana a másik, ha azt kérdezném tőle, hogy melyik ajtó mögött vannak az oroszlánok?”

Ekkor az igazmondó nyilván rámutatna a szabadság ajtajára, hiszen a hazudós a hamisat mutatná. A hazudós pedig tudja, hogy az igazmondó az oroszlános ajtóra mutatna, ezért hazugságból a jó ajtóra mutatna. Így a válasz mindenképpen a szabadságba vezető ajtó.

E mögött valójában az a logikai tétel húzódik, miszerint nem(nem[igaz]) = igaz, hiszen ha igaznak a jó ajtót nevezem, akkor mindkettejükkel pontosan kétszer tagadtatom az igaz ajtót, amiből biztosan a helyes választ kapom.

Keresd meg a 10 különbséget a képek között!

$$\begin{aligned}
 1 \times 8 + 1 &= 9 \\
 12 \times 8 + 2 &= 98 \\
 123 \times 8 + 3 &= 987 \\
 1234 \times 8 + 4 &= 9876 \\
 12345 \times 8 + 5 &= 98765 \\
 123456 \times 8 + 6 &= 987654 \\
 1234567 \times 8 + 7 &= 9876543 \\
 12345678 \times 8 + 8 &= 98765432 \\
 123456789 \times 8 + 9 &= 987654321
 \end{aligned}$$

ISKOLÁINK NÉVADÓI

Petőfi Sándor

Az egész Kárpát-medencét nézve rendkívül sok iskola viseli Petőfi Sándor nevét. Vajdaság sem kivétel. Újvidéktől kezdődően Magyar-csernyén át egészen Doroslóig sok példát mondhatnánk. Ez is bizonyítja azt, amit egyébként is tudunk: Petőfi Sándor az egyik legkedveltebb költő magyar nyelvterületen, és még Kínában is a tantervben szerepel.

Petőfi (Kiskőrös, 1823. január 1. – Fehéregyháza, 1849. július 31.) nemcsak költő, hanem forradalmár, nemzeti hős is volt. Csaknem ezer verset írt rövid élete alatt, ebből körülbelül nyolcszázötven maradt az utókorra. Koráig ismeretlen témákat honosított meg a magyar költészetben: nála jelent meg először a családi líra, szerelmi költeményeiben a hitvesi, házastársi szerelem ábrázolása, tájköltészetében pedig a „puszta”, a magyar Alföld méltó rajza. Ő írt először verseiben a „világszabadságról”, és általa teljesen új hang szólalt meg a magyar irodalomban. Közérthetően, egyszerűen szólt mindenkinek, hiszen a nép nyelvét beemelte az irodalomba, és a versek külső formája helyett a gondolatot állította középpontba.

Számos költeménye minden magyar számára ismert. A Szeptember végén című versét például a világ szinte összes irodalmi nyelvére lefordították. János vitéz című elbeszélő költeményéből daljáték, bábelőadás, rajzfilm és rockopera is készült. Legismertebb verse a Nemzeti dal, amely a magyar hazafias költészet kiemelkedő alkotása. Emlékét Magyarországon és a Kárpát-medence magyarlakta helyeiben több múzeum és emlékház, valamint számtalan utcanev, szobor, emléktábla és nem utolsósorban iskola őrzi.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Az idei 6. számunk nyereménykérdésére nem érkezett túl sok válasz. Talán néhez volt a kérdés? A közölt felvételen mindegyikre a magyar koronázási palást látható, amely Szent Istvánhoz kötődik. A palástról tudni kell, hogy a koronázási jelvények egyike, a koronázási díszöltözet egyetlen fennmaradt darabja. Mint látható, félkör alakú, amit viszont nem láthatatok: kékeslila színű, aranyfonállal sűrűn kivarrva. Gizella királyné, Szent István neje miseruhának készítette, és a székesfehérvári Nagyboldogasszony bazilikának ajándékozta, ahol később a hagyományos koronázópalásttá vált. Jelenleg a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzik. Felvételünkön IV. Károly, az utolsó magyar király látható a palástban 1916-os megkoronázása alkalmával. A helyes választ adók közül a szerencse a **szajáni Domonkos**

Martinra, a Móra Károly iskola negyedikesére mosolygott. A könyvjutalmat április elején postázzuk.

E heti kérdésünk talán jóval könnyebb lesz. Közzétettünk egy arc, egy portré felét. Ki kell találnotok, kit rejt a felvétel. Ha tudjátok a választ, ne sokat tectetóriázzatok, küldjétek el mielőbb a címünkre. Egy szerencsés olvasónk ismét könyvjutalomban részesül. Jelentkezéseket március 16-ig fogadjuk levélcímünkön: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**, vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívjuk, hogy nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!

XXI. Aranycitera

A szenttamási Gion Nándor Kulturális Központ (régebben Citerazene-barátok Klubja) az idén is meghirdeti az Aranycitera vetélkedőt, a vajdasági gyermekciterások népzenei versenyét. Minden citerást, citerazenedkedlőt várnak az általános iskolás korosztály rendezvényére, noha bekapcsolódhatnak a versenybe a középiskolások is, különálló kategóriában. A versenyt Szenttamáson a Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskolában tartják május 23-án 14 órai kezdettel. Jelentkezési lap, részletek a szervezőknél kaphatók. Érdeklődni: Németh Dezsőnél 063/253-606, vagy villámpostán dnemet@eunet.rs, vagy gionnandoremlekhaz@gmail.com

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

69 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap
■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Állandó munkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/475-400-8 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasma@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belső kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com